

VYSOKÁ ŠKOLA OBCHODNÍ A HOTELOVÁ

Management hotelnictví a cestovního ruchu

Marek JAVORKA

AGROTURISTIKA V PODUNAJSKÉM REGIÓNU
AGRITOURISM IN THE DANUBE REGION

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce: Dr. Ing. Pavel Tvrzník

Brno, 2019

VYSOKÁ ŠKOLA OBCHODNÍ A HOTELOVÁ

Katedra hotelnictví a cestovního ruchu

Akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Marek Javorka

Osobní číslo: 14632470

Studijní program: Gastronomie, hotelnictví a turismus (B6503)

Studijní obor: Management hotelnictví a cestovního ruchu (6501R027)

TÉMA PRÁCE:

AGROTURISTIKA V PODUNAJSKÉM REGIÓNU

TÉMA PRÁCE V AJ:

AGRITOURISM IN THE DANUBE REGION

Cíl stanovený pro vypracování BP

1. Teoretická část BP:

V teoretické části práce jsou vystiženi lokalizační, demografické a kulturní předpoklady pro oblast Podunajského regionu. Bude zde zmínka o významných agroturistických místech ve zkoumaném terénu, které se rozvíjely od počátku devadesátých let dvacátého století.

2. Praktická část BP:

- Analytická část:

V analytické části práce se nastíní strategické opatření, klady a rizika Podunajského regionu prostřednictvím metody SWOT analýzy, sloužící na sběr terénních dat. Přistoupí se zde k následné identifikaci celkového kulturního potenciálu regionu a jeho významného postavení v Slovenské republice.

Návrhová část:

- V návrhové části práce bude zmínka o inovativních opatřeních souvisejících s celkovým směřováním Podunajského regionu ať už na bázi materiálně technické základně cestovního ruchu nebo kulturně-společenského využití. Budou zde vystiženi jednotlivé kalkulační položky.

Při zpracování BP vycházejte z pomůcky vydané VŠOH Brno.

Rozsah bakalářské práce bez příloh: 2 AA

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná i elektronická

Seznam doporučené literatury:

[1] Stříbrná, Marie. Venkovská turistika a agroturistika. Praha: Profi press, 2015. ISBN 978-80-867-267-17.

[2] Kerekeš, Juraj. Vidiecky cestovný ruch a agroturistika v obciach a regiónoch. Bratislava: 1000knih.sk ,2002.

[3] Novacká, Ludmila. Cestovný ruch, technika služieb, delegát a sprievodca. BA: Ekonóm, 2014. ISBN 978-802-253-94-87.

Další literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

Dr. Ing. Pavel Tvrzník

Katedra hotelnictví a cestovního ruchu

Datum zadání bakalářské práce: 31. března 2018

Termín odevzdání bakalářské práce: 12. dubna 2019

V Brně dne: 24.09.2018

L. S.
PYSCKA ŠKOLA
OBCHODNÍ A HOTELOVÁ s.r.o.
Bosonožská 9, 625 00 Brno

Dr. Ing. Pavel Tvrzník

vedoucí katedry

Ing. Zdeněk Málek Ph.D.

prorektor pro vzdělávací činnost

Jméno a příjmení autora: Marek Javorka
Název bakalářské práce: Agroturistika v podunajském regionu
Název bakalářské práce v AJ: Agritourism in the Danube Region
Studijní obor: Management hotelnictví a cestovního ruchu
Vedoucí bakalářské práce: Dr. Ing. Pavel Tvrzník
Rok obhajoby: 2019

Anotácia: Táto bakalárska práca, ktorej témou je Agroturistika v Podunajskom regióne sa skladá z dvoch častí. Prvú časť tvorí teoretická časť, v tejto časti je vysvetlené čo je to agroturistika, čo tvorí produkt agroturistiky a čo ovplyvňuje rozvoj agroturistiky či už na Slovensku alebo v zahraničí. Druhú časť tvorí praktická časť, ktorá sa ešte rozdeľuje na analytickú časť a návrhovú časť. Hlavným cieľom práce je analyzovať agroturistiku v Podunajskom regióne a podľa analytickej časti vytvoriť návrhovú časť, ktorej hlavnou úlohou je skvalitnenie agroturistiky a služieb agroturistiky v Podunajskom regióne.

Kľúčové slová: cestovný ruch, agroturistika, vidiecka turistika, zelený cestovný ruch, Podunajský región, služby, produkt, analýza

Annotation: This bachelor's thesis, which deals with agrotourism in the Danube region is split to the two parts. The first part is formed as theoretical part, in this part is explained what is agrotourism, what forms the product of agrotourism and what affects the development of agrotourism on Slovakia or abroad. The second part is formed as practical part, which is split to analytics part and proposal part. The main goal of this thesis is to analyze level of agrotourism in the Danube region and from analysis will make proposal part, which main goal is to improve the level of agrotourism and services of agrotourism in the Danube region.

Keywords: tourism, agrotourism, rural tourism, green tourism, Danube region, services, product, analysis

Čestne prehlasujem, že som bakalársku prácu s názvom *Agroturistika v podunajskom regióne* vypracoval samostatne pod vedením Pána *Dr. Ing. Pavla Tvrzníka* a uviedol v nej všetky použité literárne a iné odborné zdroje v súlade s aktuálne platnými právnymi predpismi a vnútornými predpismi Vysokej školy obchodnej a hotelovej.

V Brne dňa:

vlastnoručný podpis autora

Na tomto mieste, by som sa rád poďakoval Pánovi Dr. Ing. Pavlovi Tvrzníkovi za poskytnuté cenné rady a pripomienky, ktoré mi dopomohli ku vzniku tejto bakalárskej práce. Ďalej, by som sa chcel poďakovať mojej rodine a hlavne môjmu otcovi, ktorý sa taktiež podieľal na vzniku tejto bakalárskej práce.

OBSAH

Úvod.....	11
I. Teoretická časť.....	13
1.1 Cestovný ruch.....	14
1.1.1 Prostredie cestovného ruchu.....	14
1.1.2 Druhy cestovného ruchu.....	15
1.1.3 Formy cestovného ruchu.....	16
1.1.4 Marketing vo vidieckom turizme.....	17
1.1.5 Marketingový mix vidieckeho cestovného ruchu.....	18
1.2 Zelený cestovný ruch.....	19
1.2.1 Ekoturistika.....	19
1.2.2 Agroturistika.....	20
1.2.3 Vidiecky cestovný ruch.....	20
1.2.4 Produkt vidieckej turistiky a agroturistiky.....	21
1.2.5 Význam vidieckej turistiky a agroturistiky.....	22
1.2.6 Negatívne aspekty agroturistiky.....	23
1.2.7 Negatívne dopady agroturistiky.....	24
1.3 Podunajský región	25
1.3.1 Poloha podunajského regiónu.....	25
1.3.2 Vidiecka turistika a agroturistika v oblasti Podunajskej nížiny.....	26
1.3.3 Osobitosti vidieckej turistiky a agroturistiky v obciach a vidieckych regiónoch.....	26
II. Praktická časť.....	28
2.1 Analytická časť.....	29
2.2 SWOT analýza Podunajského regiónu.....	29
2.3 SWOT matica Podunajského regiónu.....	30
2.3.1 Silné stránky Podunajského regiónu.....	31
2.3.2 Slabé stránky Podunajského regiónu.....	32
2.3.3 Príležitosti Podunajského regiónu.....	33
2.3.4 Hrozby Podunajského regiónu.....	34
2.3.5 Čo vyplýva zo SWOT analýzy.....	35
3.1 Významné organizácie v oblasti agroturistiky na Slovensku.....	37
4.1 Charakteristika Podunajského regiónu.....	38
4.1.1 Lokalizácia Podunajského regiónu.....	38

4.1.2	Prírodné podmienky Podunajského regiónu.....	39
4.1.3	Kultúrne podmienky Podunajského regiónu.....	39
4.1.4	Podnikateľské podmienky Podunajského regiónu.....	40
4.1.5	Manažment cestovného ruchu v Podunajskom regióne.....	40
5.1	Návrhová časť.....	42
5.1.1	Vlastný návrh pre zlepšenie cestovného ruchu v Podunajskom regióne.....	42
5.1.2	Vlastný návrh pre zlepšenie agroturistiky v Podunajskom regióne.....	43
5.1.3	Vlastný návrh pre zlepšenie služieb v agroturistike Podunajského regiónu.....	43
5.1.4	Zhrnutie a ďalšie smerovanie Podunajského regiónu v agroturistike.....	44
5.1.5	Vytvorenie vzorového balíčka služieb v agroturistike Podunajského regiónu.....	45
5.1.6	Kalkulácia pre vytvorenie vzorového balíčka služieb v agroturistike.....	46
	Záver.....	47
	Zoznam citovanej odbornej literatúry.....	49
	Zoznam citovaných internetových zdrojov.....	51
	Zoznam citovaných obrázkov a tabuliek.....	52
	Zoznam príloh.....	53
	Prílohy.....	54

ÚVOD

Cestovný ruch je jedným z najrýchlejšie sa rozvíjajúcich odvetví na svete. Cestovný ruch sa delí na viacero častí a každá z nich je niečím zaujímavá, špecifická a každá z nich má svoje čaro. Do cestovného ruchu zaraďujeme aj zelený cestovný ruch, do práve ktorého patrí aj agroturistika. Agroturistika je pre Slovensko veľmi významná, pretože existuje na Slovensku už celé veky. Táto bakalárska práca sa zaoberá práve agroturistikou, avšak netýka sa to celého Slovenska ale len jeho južnej časti s názvom Podunajský región. Táto práca sa práve zaoberá agroturistikou v Podunajskom regióne. Práca je zložená do dvoch väčších celkov a nimi sú teoretická časť tejto bakalárskej práce a praktická časť tejto bakalárskej práce. Táto téma práce bola zvolená z toho dôvodu, že ako sa rozvíjajú jednotlivé časti cestovného ruchu na Slovensku, tak rovnako sa rozvíja aj agroturistika. Niekedy sa cestovný ruch spolu s agroturistikou rozvíjajú pomaly, niekedy zasa rýchlo a niekedy v ďalšom rozvoji cestovného ruchu a agroturistiky niečo bráni alebo spomaľuje tento rozvoj. Teoretická časť tejto bakalárskej práce sa snaží poskytnúť informácie čo je cestovný ruch, čo je samotný zelený cestovný ruch, čo je agroturistika a informácie o zvolenom regióne. V tejto časti práce sú vystihnuté lokalizačné, demografické a kultúrne predpoklady pre rozvoj agroturistiky v Podunajskom regióne. V práci je vysvetlené čo je agroturistika, aké sú jej výhody ale aj nevýhody a v neposlednom rade je tu aj spomenutý marketing, ktorý je dôležitý nie len pre samotnú agroturistiku ale aj pre celú oblasť cestovného ruchu. Ďalej sú v práci spomenuté jednotlivé typy zeleného cestovného ruchu, medzi ktorými sa samozrejme nachádza aj samotná agroturistika. V teoretickej časti práce je spomenutý aj aký význam zohráva práve agroturistika a zelený cestovný ruch pre Podunajský región a aké sú jeho ciele. Druhou časťou tejto bakalárskej práce je časť praktická a tá sa ďalej rozdeľuje na analytickú časť a časť návrhovú. V analytickej časti práce je vypracovaná swot analýza, ktorá slúži k identifikácii, ako na tom samotná agroturistika v Podunajskom regióne je. Swot analýza sa delí na štyri časti a tými sú silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia alebo hrozby. V jednotlivých častiach sú zhodnotené podmienky pre rozvoj agroturistiky v tomto regióne, ďalej sú v nej zhodnotené podmienky, ktoré sú významným postavením pre cestovný ruch v Slovenskej republike a pre jeho ďalší rozvoj. V návrhovej časti práce sú vypracované a navrhnuté návrhy a nápady pre ďalší rozvoj agroturistiky v Podunajskom regióne. Okrem iného v tejto časti práce sa nachádza aj vzorový balíček služieb, ktoré by mohli byť poskytované podnikateľskými subjektmi v agroturistike v Podunajskom regióne. Tento balíček slúži len ako pomôcka pre podnikateľské subjekty a má len informačný a vzorový

charakter a teda neslúži ako hotová komplexná ponuka služieb agroturistiky. V práci sú uvedené zdroje odkiaľ táto práca čerpala informácie a brala si príklad pre jej vytvorenie. Návrhová časť tejto práce je spracovaná tak, že sa v nej nachádzajú moje vlastné návrhy a nápady ako, by sa mal cestovný ruch spolu s agroturistikou v tomto regióne rozvíjať a akým smerom, by mali napredovať. Ako je už spomenuté v práci sa nachádza aj vzorový balíček služieb, ktorý má len informačný a návrhový charakter, tento balíček obsahuje aj kompletnú kalkuláciu s cenami, ktoré sú len okružové a neslúžia ako kompletne cieľové ceny.

Práca by mohla slúžiť ako vodítko, ktoré by pomohlo podnikateľským subjektom v oblasti agroturistiky ďalej sa rozvíjať a rozvíjať ich ponúkané služby s vyššou a lepšou kvalitou ako doteraz. Taktiež by táto práca môže slúžiť pre pomoc Podunajskému regiónu v jeho ďalšom rozvoji.

I. TEORETICKÁ ČASŤ

1.1 Cestovný ruch

Cestovný ruch (tourism) predstavuje v súčasnej dobe jedno z najprogressívnejších odvetví svetovej ekonomiky. Jeho príjmy sú dokonca vyššie ako príjmy z ropného a automobilového priemyslu a na trhu práce vytvára najviac pracovných pozícií a miest. Do nedávnej doby sa jeho aktivity v celosvetovom meradle sústreďovali prevažne do špecializovaných prímorských teda plážových, jazerných a horských oblastí a do hlavných kultúrnych centier (vrátane kúpeľných miest). Tu sa overilo, že ide o veľmi silný faktor ekonomického rastu, ktorý umožňuje preniesť kapitál, príjmy a pracovné príležitosti z priemyselných, mestských a rozvinutých oblastí do hospodársky zaostalých regiónov. Možno využiť silu rastového potenciálu cestovného ruchu k ekonomickému oživeniu vidieka, ktorý sa v súčasnosti stretáva s hospodárskymi a sociálnymi problémami, spôsobenými najmä reštrukturalizáciou ekonomiky. Cestovný ruch tvorí súbor aktivít v určitom prostredí, ktoré uspokojujú potreby ľudí súvisiace s cestovaním mimo ich trvalého bydliska, bez rozdielu, či dôvodom takéhoto cestovania je oddych alebo nepravidelná povinnosť (práca, škola, služobná cesta). Ak vychádzame z definície podľa World Tourism Organization, tak definujeme cestovný ruch ako činnosť ľudí spočívajúcu v cestovaní a pobyte mimo miesto ich trvalého alebo obvyklého pobytu do doby kratšej ako jeden celý rok za účelom využitia voľného času, obchodu alebo za inými účelmi. Cestovný ruch je taktiež spojený s rôznymi inými odvetviami, aktivitami a činnosťami. [09]

1.1.1 Prostredie cestovného ruchu

Prostredie, v ktorom sa cestovný ruch uskutočňuje je mimoriadne dôležité. Destinácia, čiže cieľové miesto je pre účastníka cestovného ruchu zaujímavé z rôznych dôvodov. Predpokladom záujmu o destináciu je atraktivnosť destinácie. Turistická destinácia je známa, populárna a navštevovaná nielen na základe pomenovania, ale aj na základe ponuky. Ponuka je obsiahla a premieta sa v činnostiach, ktoré sú prepojené na jednotlivé atrakcie v danej destinácii. Turistické atrakcie sa dajú klasifikovať rôznymi spôsobmi. Lokalizácia atrakcie podmieňuje aj možnosti jej prepojenia na ďalšie prvky ponuky, ktoré v konečnom dôsledku vytvárajú komplexný produkt vo forme balíčka. Ponuku cestovného ruchu je potrebné nielen vytvoriť, ale aj permanentne manažovať. Subjekty, ktoré sa priamo alebo nepriamo zúčastňujú na manažmente tvorby ponuky sú rôznorodé a ich počet nestanovuje žiadna teoretická príručka. Ide o prepojenie, vzťahy a väzby. Tie zodpovedajú podmienkam,

v ktorých sa daná atrakcia nachádza. Do manažmentu tvorby ponuky cestovného ruchu sú priamo zainteresovaní hlavne prevádzkovatelia atrakcií a služieb cestovného ruchu. V akej miere sa zúčastňujú a aktívne participujú ďalšie subjekty, to závisí od kompetencie a ich možností. Ide hlavne o štátnu správu, samosprávu a verejný sektor. Základ systému ponuky tvoria podniky, ktoré prevádzkujú atrakcie a vytvárajú ponuku služieb cestovného ruchu. Ďalšie prvky systému na strane ponuky tvoria práve menované inštitúcie štátnej správy, samosprávy a verejného sektora. Všetky uvedené podniky a inštitúcie sa vzájomne prepájajú a vytvárajú siete. [09]

1.1.2 Druhy cestovného ruchu

Podľa miesta realizácie a vzťahu k platobnej bilancii hovoríme o domácom a zahraničnom cestovnom ruchu.

Domáci cestovný ruch – je realizovaný pre domáceho účastníka cestovného ruchu na území vlastného štátu. V krajinách Európskej únie v rámci Shengenského priestoru účastník cestovného ruchu nepociťuje bariéry štátnych hraníc, avšak prekračuje štátne hranice. To je dôvod, prečo domáci cestovný ruch je vnímaný vždy len v rámci geografického priestoru jedného štátu. Na úrovni Európskej únie však môžeme už hovoriť o trhu Európskej únie. V tomto ponímaní je otázka času a vývoja, kedy budeme bežne hovoriť o vnútornom trhu cestovného ruchu celého spoločenstva, ale možno predpokladať, že ponímanie domáceho cestovného ruchu vo vzťahu k územnej jednotke štátu bude aktuálne aj v tomto období vývoja. Zahraničný príjazdový cestovný ruch → aktívny (incoming, inbound tourism) je realizovaný pre zahraničných účastníkov cestovného ruchu na území nášho. Pre ekonomiku predstavuje prínos, pretože za všetky služby platí zahraničný klient podnikateľským subjektom cestovného ruchu danej krajiny v lokálnej alebo konvertibilnej mene, takže z aspektu platobnej bilancie štátu predstavuje aktívum. Zahraničný výjazdový cestovný ruch → pasívny (outgoing, outbound tourism) je organizovaný na vycestovanie našich občanov do iného štátu. Predstavuje pre naše podnikateľské subjekty výdavky spojené s úhradou za služby, ktoré sú poskytované našim účastníkom cestovného ruchu v zahraničí v konvertibilnej mene. Z hľadiska platobnej bilancie predstavuje zahraničný výjazdový cestovný ruch vo veľkom rozsahu pasívum. Podľa dĺžky trvania pobytu možno hovoriť krátkodobom a dlhodobom cestovnom ruchu. Žiadna úprava presne nekvantifikuje dĺžku jednotlivých pobytov univerzálne pre všetky krajiny. Tento problém sa potom prejavuje predovšetkým pri získavaní štatistických údajov, lebo niektoré krajiny považujú za krátkodobý cestovný ruch

pobyt v rozsahu do troch prenocovaní (napríklad Rakúsko), do štyroch prenocovaní (napríklad Belgicko, Holandsko, Švajčiarsko), ale i do päť prenocovaní (napríklad Nemecko a Švédsko). Dlhodobý cestovný ruch by však nemal presahovať dvanásť mesiacov pobytu a viac. Osobitné postavenie má napríklad výlet, ktorý predstavuje niekoľkohodinový pobyt v inom štáte, alebo v inom kraji či inom meste bez nocľahu. Príkladom sú viachodinové návštevy turistov z celého sveta, ktorí prichádzajú z Viedne do Bratislavy loďou (Twincity liner). Krátkodobý cestovný ruch získal vo svete mimoriadny význam vďaka takzvaným city-breakom. Ide o cenovo víkendové pobyty, ktoré ponúkajú letecké spoločnosti v spolupráci s medzinárodnými hotelovými spoločnosťami vo významných metropolách. City breaky ponúkajú aj jednotlivé mestá ako samostatné balíčky služieb cestovného ruchu v danom cieľovom mieste teda v destinácii. Podľa spôsobu úhrady účasti na cestovnom ruchu možno hovoriť o komerčnom cestovnom ruchu (otvorenom), ktorý je v plnom rozsahu hradený z individuálnych kúpnych fondov občanov a o sociálnom cestovnom ruchu. Sociálny cestovný ruch (v minulosti sa používal termín viazaný cestovný ruch) je len čiastočne, niekedy symbolicky, hradený zo strany účastníka. Sociálny cestovný ruch podmieňuje možnosť účasti na splnenie určitých podmienok, ktoré jednoznačne zužujú možný okruh účastníkov (cestovný ruch odborárov, mládežnícke tábory, spoločenské alebo charitatívne nadácie, kluby). Podľa spôsobu zabezpečovania účasti možno rozlišovať organizovaný cestovný ruch prostredníctvom špecializovaných podnikateľských subjektov v oblasti cestovného ruchu (cestovné kancelárie) bez rozdielu, či ide o služby pre skupinu účastníkov alebo jednu osobu. Produktom organizovaného cestovného ruchu je ponuka balíčka služieb – zájazdu. Opakom organizovaného cestovného ruchu je Individuálny – neorganizovaný cestovný ruch, ktorý bol v minulosti bežný predovšetkým pri krátkodobých pobytoch. Tie si nevyžadovali zabezpečenie celého komplexu služieb a pre klienta boli organizačne menej náročné. Nástupom internetu sa individuálny cestovný ruch rozrástol ešte viac. [09], [05]

1.1.3 Formy cestovného ruchu

Každý súbor potrieb má určitú svoju charakteristiku, ktorá sa premieta v osobitných požiadavkách na dosiahnutie daného úžitkového efektu. Ten je rozhodujúcim činiteľom, podľa ktorého rozlišujeme jednotlivé formy cestovného ruchu. Formy cestovného ruchu vystihujú vlastnú podstatu cestovného ruchu, spôsob jeho realizácie, požiadavky účastníkov i organizátorov pri zabezpečení služieb a uspokojovaní potrieb. V reálnej praxi sa často

stretávame s rôznou kombináciou jednotlivých foriem cestovného ruchu v rámci jedného produktu (zájazdu). Teoreticky teda možno vymedziť hlavné formy cestovného ruchu:

- rekreačný
- kultúrno-poznávací
- náboženský, religiózny
- kúpeľno-liečebný a zdravotný
- športovo-turistický
- poľovnícky a lovecký
- vidiecky – poľnohospodársky (agroturizmus)
- incentívny
- zážitkový
- nákupný
- trvalo udržateľný – ekoturizmus
- virtuálny
- vesmírny

[09], [05]

1.1.4 Marketing vo vidieckom turizme

Marketing vo vidieckom turizme je špecifický tým, že hlavným predmetom nie je výrobok ale hlavným predmetom je služba. Základné princípy sú rovnaké, avšak v službách je charakteristický priamy kontakt poskytovateľa služby (teda predajcom) a so zákazníkom (klientom). Pretože aj v rámci vidieckeho turizmu prevláda marketing orientovaný na zákazníka, subjekty musia ponuku služieb stále prispôbovať požiadavkám a potrebám zákazníkov vo vidieckom cestovnom ruchu. Preto sa od marketingu pri podnikaní vo vidieckom turizme očakáva, že predovšetkým pomôže :

- Zistiť, čo si zákazníci vidieckeho turizmu prajú, aké majú potreby a čo sami potrebujú
- Prispôbiť ponúkané služby a produkty týmto prániam, požiadavkám a potrebám svojich zákazníkov
- Zaistiť, aby sa zákazníci dozvedeli o týchto produktoch a podobne

[01], [02], [15]

1.1.5 Marketingový mix vidieckeho cestovného ruchu

Na základe vyššie vymedzených špecifických rysov služieb v cestovnom ruchu bolo uvedených päť dôsledkov pre marketingový mix služieb (turizmu).

- Rozšírenie mixu zo štyroch „P” na osem „P”
- Význam ústnej reklamy (word-of-mouth advertising)
- Charakteristická je obmedzená možnosť vyskúšať si služby dopredu (najväčší význam majú informácie)
- Využitie emotívnej stránky propagačných aktivít
- Problematické overovanie inovácií produktov (ľahšie kopírovanie služieb než produktov)

Celkom tak je v marketingovom mixe vidieckeho cestovného ruchu vymedzených 8 nástrojov marketingového mixu a tými sú :

- Produkt → product
- Cena → price
- Distribúcia → distribution
- Propagácia → propagation
- Ľudia → people
- Balíček → package
- Programovanie → programming
- Partnerstvo → partner ship

[02], [18]

1.2 Zelený cestovný ruch

V súčasnej dobe sa čoraz viac presadzuje celá rada nových druhov a foriem cestovného ruchu, ktoré spája šetrnosť voči cieľovým miestam teda destináciám cestovného ruchu, ohľaduplnosť voči prírode a ohľaduplnosť voči celému životnému prostrediu, voči kultúrnemu a historickému bohatstvu a ohľaduplnosť vo vzťahoch medzi ľuďmi. Tieto nové formy a druhy cestovného ruchu sú zahrnuté do takzvaného zeleného cestovného ruchu. Zelený cestovný ruch zdôrazňuje predovšetkým miestne hľadisko uskutočňovania (nielen vo voľnej krajine, ale aj v mierne osídlených oblastiach) a je charakterizovaný ako túha návštevníkov splynúť s prírodou a ľudským prostredím. Ide o cestovný ruch s aktívnou náplňou, ktorá rešpektuje prírodu a zároveň aj prírodu ochraňuje. Zelený cestovný ruch vystupuje predovšetkým ako ekoturistika, agroturistika a vidiecky cestovný ruch. [12]

1.2.1 Ekoturistika

Ekoturistikou je najčastejšie označovaný cestovný ruch, ktorý je spojený s poznávaním prírody a je predovšetkým orientovaný na poznávanie prírodných rezervácií, národných parkov, chránených krajinných oblastí a ďalších prírodných krás tak, aby neboli cestovným ruchom negatívne ovplyvňované a narušované. Táto forma cestovného ruchu sa vyznačuje vysokou mierou zodpovednosti a ohľaduplnosti návštevníkov či zákazníkov cestovného ruchu voči prírode a jej ochrane. Za veľmi významné sa považujú aj jej výchovné aspekty. Za veľmi významné sa považujú aj certifikované ekologické farmy a ich prevádzka. Takéto certifikované ekologické farmy nepoužívajú pri výrobe svojich produktov žiadne syntetické prípravky a hnojivá a zvieratá na takýchto farmách sú chované tradičným, prirodzeným spôsobom. Produkty, ktoré na takejto farme vznikli podliehajú prísny kontrolám a smú používať ochrannú známku BIO. V ďalších odborných skladbách sa uvádza, že princípom ekoturistiky je udržať alebo dokonca vylepšiť kvalitu životného prostredia. Hlavným jej prínosom a významom je, že poskytuje pracovné miesta a príjmy pre miestnych obyvateľov, prináša možnosti finančných prostriedkov pre podporu chránených alebo prírodných oblastí, poskytuje ekologickú výchovu návštevníkom a chráni dedičstvo a zachovanie prírodného prostredia. [12]

1.2.2 Agroturistika

Súčasťou zeleného cestovného ruchu je aj samotná agroturistika (agrotourism). Táto forma cestovného ruchu sa spája s uspokojovaním potrieb účastníkov cestovného ruchu na poľnohospodárskom hospodárstve alebo na sedliackej usadlosti (dovolenka spojená s pobytom na sedliackom dvore alebo sedliackej farme). Ide o trend návratu do prírody a aktívny odpočinok. Sú s ňou spojené netradičné zážitky s poznávaním života a práce na poľnohospodárskom hospodárstve (charakter práce, rastliny, zvieratá, náradie). Ďalej sú to rôzne typy remesiel a tradícií (vyšívanie, tkanie, rezbárstvo, hrnčiarstvo, hudba, ľudové tance, ľudové slávnosti, dožinky). Do ponuky agroturistiky taktiež patria športovo-rekreačné aktivity (jazdenie na koni, poľovníctvo, rybárstvo, sokoliarstvo). Taktiež je možná aktívna účasť na tradičných farmárskych činnostiach (sekanie sena, dojenie, výroba tradičných produktov z mlieka, zber ovocia a zeleniny, zber lesných plodov, konzervovanie ovocia a zeleniny a mnohé iné aktivity spojené s pobytom na farme). Iné odborné väzby definujú agroturistiku ako špecifickú formu vidieckeho cestovného ruchu, ktorá viedla k využitiu prírody a krajiny vidieka a je charakteristická priamym vzťahom k poľnohospodárskym prácam alebo usadlostiam s poľnohospodárskou funkciou. Ďalšou definíciou na agroturistiku je, že agroturistika je ako akosi formou vidieckej turistiky, ktorú prevádzkuje farmár a slúži mu ako vedľajší finančný zdroj na to, aby mohol ďalej rozvíjať alebo udržiavať jeho farmársku činnosť. Agroturistika taktiež pomáha k stabilizácii vidieckeho obyvateľstva a môže riešiť nezamestnanosť vo vidieckych oblastiach a znižuje závislosť na väčšie mestá. Tým prispieva k udržateľnému rozvoju vidieka. Poslednou spomenutou definíciou na agroturistiku je, že je to rurálna (vidiecka) forma turistiky a samotný agroturizmus je spojený s uspokojovaním potrieb zákazníkov a návštevníkov, ktoré agropodnikateľ ponúka. [04], [05],

1.2.3 Vidiecky cestovný ruch

Vidiecky cestovný ruch je cestovný ruch, ktorý sa odohráva na vidieku. Vidiecka turistika nie je úplne nová záležitosť. Záujem o rekreáciu na vidieku sa objavil už v devätnástom storočí ako reakcia na stres a špinu rodiačich sa priemyselných miest a aglomerácií. Nie je ľahké presne definovať, čo to vlastne vidiecke oblasti sú, a kritériá, ktoré jednotlivé štáty používajú, sa veľmi líšia. Nie všetka turistika, ktorá sa odohráva na vidieku je definovaná ako vidiecky cestovný ruch, môže byť aj mestskou, len je do vidieckej oblasti

umiestnená. V rôznych oblastiach na svete sa vyvinuli rôzne formy vidieckeho cestovného ruchu. Napríklad na rakúskom a nemeckom vidieku hrá významnú úlohu dovolenka na farme, ktorá je pre nich vzácnejšia na americkom a kanadskom vidieku. Samostatné vidiecke oblasti prechádzajú rôznymi komplexnými zmenami. Situácia na svetových trhoch, rozvoj komunikácií a telekomunikácií zmenili tržné podmienky a orientáciu na tradičné produkty. Rastúci vplyv ochrancov životného prostredia vedie ku kontrole v oblasti využívania pôdy a iných prírodných zdrojov. Táto forma cestovného ruchu zahŕňa rekreačné pobyty vo vidieckom okolí aj mimo neho (chatové oblasti, samoty aj malé mestečká). Prevažne je však späté s poľnohospodárstvom a životom na vidieku. Zahŕňa teda všetky činnosti, ktoré sú spojené s prostredím vidieka. Vidiecky cestovný ruch má mnoho podôb, z ktorých najtypickejšie sú ekoturistika, agroturistika, ekoagroturistika, chatárčenie a rybárčenie. Vidiecka turistika je forma vidieckeho cestovného ruchu bezprostredne spätá s prírodou a krajinou vidieka a konkrétnym vidieckym osídlením. Jej hlavnou náplňou sú individuálne rekreačné využívajúce atraktivitu konkrétneho vidieckeho prostredia navštíveného miestami (lúky, lesy, rybníky, rieky, miestne remeslá, miestne tradície, folklór a mnohé iné). K ubytovaniu hostí sú využívané komerčné ubytovacie zariadenia, rekreačné chalupy i ubytovanie v súkromí. Prevádzkovatelia sú podnikatelia prevádzkujúci ubytovacie alebo pohostinské služby, teda ubytovanie a stravovanie v prostredí vidieka. Ďalej sú to taktiež podnikatelia v oblasti sprievodných programov (športové zariadenia, jazdecké školy, historické a priemyselné objekty, skanzeny). Formy ubytovania sú spravidla v rekreačných objektoch (chalupy, chatky, zruby, rekreačné domy), v rodinných domoch (prenájom obytných miestností), v historických objektoch (rekonštruované mlyny, sedliacke domy, hostince), v majetku alebo v osobnom užívaní podnikateľa. Nie je vylúčené ubytovanie typu chatová osada, kemp a iné. Stravovanie je nevyhnutné celodenným stravovaním alebo aspoň typickými raňajkami (bufet, reštaurácia, domáce produkty), alebo poskytnúť stravovanie vo verejných ubytovacích zariadeniach (hotely, penzióny, chatové oblasti, kempy). [06], [07]

1.2.4 Produkt vidieckej turistiky a agroturistiky

Vidiecka turistika je formou cestovného ruchu, ktorá zahŕňa súbor činností zameraných na uspokojovanie potrieb spojených s cestovaním a pobytom ľudí vo vidieckom prostredí a vo voľnom čase. Zvyčajne ide o činnosti spojené s návratom k prírode, s možnosťou ubytovania v rodinách, vo vidieckych domoch a rôznych ubytovacích zariadeniach na vidieku, kde súčasťou ponuky je aj možnosť stravovania sa alebo vlastnej

prípravy stravy a vykonávania rozličných činností spojených s pobytom na vidieku. Produktom vidieckej turistiky a agroturistiky je poskytovanie služieb, ktoré majú špecifický charakter. Možno ich rozdeliť z hľadiska hierarchie uspokojenia potrieb na základné a doplnkové. K základným službám patria služby ubytovacie a stravovacie. Súčasťou produktu vidieckej turistiky a agroturistiky sú aj doplnkové služby. Takéto služby ponúkajú hosťom aktívne využitie voľného času. Služby z veľkej väčšiny poskytuje sám hosťiteľ, avšak v praxi je aj obvyklé, že ich aj sám sprostredkováva. Najčastejšie zariadenia v obciach pre vidiecku turistiku a agroturistiku sú futbalové ihriská, volejbalové ihriská, telocvične, cyklotrasy, tenisové areály, fitness centrá, lyžiarske vleky a lanovky, bežecké trate. K významným aktivitám vidieckej turistiky a agroturistiky možno zaradiť jazdu na koňoch, dopravu na kočoch, poľovníctvo, rybolov, zber lesných plodov, húb, liečivých rastlín, účasť na folklórnych podujatiach a jarmokoch, prechádzky vo vinohradoch spojené s ochutnávkou vína, účasť na remeselnej výrobe keramiky a majoliky, zoznámenie sa s ľudovými výšivkami, piesňami a hudbou, využitie termálnych a minerálnych vôd, spoznanie ľudovej architektúry, poznávanie historických pamiatok zahrnutých do svetového dedičstva UNESCO, zoznámenie sa s chovom hospodárskych zvierat, plavba po riekach, brodenie sa v potokoch a bystrinách, návšteva sakrálnych objektov, ako aj zapájanie sa do poľnohospodárskych sezónnych a domácich prác. Záverom možno konštatovať, že takmer každá obec má svoje potencionálne ambície v rozvoji cestovného ruchu na vidieku. Toto predpokladá vysokú snahu predstaviteľov územnej samosprávy zrealizovať svoje zámery a aktívnu účasť obyvateľov na poskytovaní služieb vidieckeho cestovného ruchu. [10], [14]

1.2.5 Význam vidieckej turistiky a agroturistiky

Význam pre poľnohospodárske podnikateľské subjekty, slúži ako doplnková činnosť k hlavnej poľnohospodárskej činnosti a má pre poľnohospodárov význam predovšetkým v tom, že je doplnkovým zdrojom príjmov farmy alebo poľnohospodárskeho podniku, čo prináša existenčnú istotu, výrazne finalizuje produkciu poľnohospodárskych subjektov tým, že poľnohospodári môžu speňažiť vlastné výrobky, produkty, ubytovacie kapacity, dokonca aj technologický proces a prostredie farmy (hospodárskeho alebo vidieckeho domu), pole, lúky a krajinu. Ďalej taktiež vytvárajú podmienky pre hospodárenie i na menej výnosných či dokonca ohrozených poľnohospodárskych farmách a podnikoch. Prevádzkovanie agroturistiky vyžaduje určitý stupeň vybavenosti poľnohospodárskej usadlosti a tým sa jednoznačne aj zvyšuje celkový štandard poľnohospodárskych domácností a fariem.

Význam pre obce: vedľa bezprostredného významu pre podnikateľov má agroturistika široký dopad aj na obce a to tým že:

- Využíva predovšetkým stávajúci bytový fond alebo budovy, ktoré prestali slúžiť svojmu pôvodnému účelu
- zvyšuje úroveň vybavenosti obcí /ako predpoklad pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky)
- vytvára pre obec dodatočný odbyt poľnohospodárskych výrobkov a je stimulom pre rozšírenie výroby
- zvyšuje príjem pre obyvateľov obce aj pre samostatné obce
- vytvára finančné zdroje pre vybavenosť obcí
- vytvára podmienky pre vznik nových pracovných pozícií a pracovných miest
- oživuje a udržuje folklórne a iné tradície obce
- prispieva k využívaniu prírodného, kultúrneho a historického potenciálu obce a okolia
- oživuje a udržuje gastronomické a iné zvyklosti a činí z nich predmet ponuky
- zachováva pôvodný ráz krajiny v okolí obce

Význam pre jednotlivé regióny a štát: agroturistika má sprostredkovaný účinok na regióny a štát ako celok predovšetkým, že:

- stáva sa významnou mimo produkčnou funkciou v poľnohospodárstve a alternatívou riešenia niektorých jeho problémov
- znižuje nezamestnanosť a vytvára pracovné príležitosti v poľnohospodárstve, ale aj v iných odboroch, ktorých služby využívajú účastníci agroturistiky
- stabilizuje osídlenie vidieka
- pomáha udržovať a funkčne obnovovať vidiecke osídlenie
- rozptyľuje cestovný ruch do väčších územných celkov
- zahraničná návštevnosť na farmách zvyšuje exportné aktivity štátu

[10], [11]

1.2.6 Negatívne aspekty agroturistiky

Doposiaľ sme sa pozerali na agroturistiku ako na výhodnú, účelnú a spoločensky prospešnú aktivitu, ktorá má za úlohu dopĺňať poľnohospodársku výrobu. Išlo skôr o komplementárny, vzájomne sa dopĺňajúci vzťah medzi cestovným ruchom

a poľnohospodárstvom. Avšak niekedy môže nastať aj taký prípad, že tento vzťah sa môže zmeniť na stav konkurenčný. Týka sa to najmä:

- Konkurencie v rozložení a využívaní pracovných síl → pracovníkov poľnohospodárskej farmy, hlavná sezóna cestovného ruchu je v podstate zhodná s hlavnou sezónou v poľnohospodárstve (práce spojené s žatvou, sekanie sena)
- Konkurencia z hľadiska umiestnenia voľného kapitálu, otázka týkajúca sa investície peňažných prostriedkov tam kam ich potrebujú obidve činnosti. Investovať do rozvoju agroturistiky alebo investovať do rozvoju agroturistiky? [13]

1.2.7 Negatívne dopady agroturistiky

Ako už je spomenuté tak na agroturistiku sme sa pozerali ako na výhodnú, účelnú a spoločensky prospešnú aktivitu, avšak aj agroturistika môže negatívne vplyvať na okolie. Medzi negatívne dopady agroturistiky na okolie môžeme zaradiť:

-preťažovanie žien → farmárov, na ktorých vedľa práce v poľnohospodárstve a v domácnosti spočíva ťažisko práce v oblasti agroturistiky (pranie, žehlenie, robenie poriadkov v domácnosti, podávanie raňajok, varenie a podobne)

- možný je aj negatívny dopad na životné prostredie (napríklad poškodenie poľných ciest, vyrušovanie stád hospodárskych zvierat, vyhadzovanie odpadkov a podobne)
- príliš veľká návštevnosť a neprispôsobenie sa pôvodnej vidieckej sociálnej štruktúre môže taktiež znamenať stres a zaťaženie pre miestne vidiecke obyvateľstvo
- môže dôjsť k úbytku pôdy v dôsledku výstavby ubytovacích zariadení či ďalších súčastí infraštruktúry cestovného ruchu

[13]

1.3 Podunajský región

Podunajský región na juhu Slovenska charakterizuje predovšetkým jeho spätosť s Dunajom, možnosti aktivít pre dovolenkárov spojené s vodou - či už ide o vodné dielo Gabčíkovo alebo aj wellnessovanie v Dunajskej Strede, Štúrove či Patinciach. Poloha na hraniciach s Maďarskom podmienila vývoj regiónu a s ním súvisiace stopy v histórii ale tiež v kultúre a aj kuchyni. Bežne sa tu dohovoria maďarsky. Reliéf krajiny je rovný ako placka, poľnohospodársky ide o najúrodnejšiu časť Slovenska medzi riekami Dunaj a Malý Dunaj, známy Žitný ostrov. Podunajský región tvoria okresy Dunajská Streda, Komárno a južná časť okresu Nové Zámky s mestom Štúrovo. Na rieke Malý Dunaj sa nachádzajú viaceré zachovalé vodné mlyny a to v Jelke, Jahodnej, Dunajskom Klátove a Tomášikove. Oblasť je bohatá na termálne pramene. Práve tie prispeli k vzniku a rozvoju cestovného ruchu. Termálne kúpaliská v Dunajskej Strede, Štúrove, Patinciach a vo Veľkom Mederi. K rekreácii slúži aj dunajská hrádza vhodná najmä na bicyklovanie, korčuľovanie a rekreačný beh. Viacero vodných plôch je vhodných na športový rybolov. Najväčšia z nich je vodné dielo Gabčíkovo, poskytuje dobré podmienky na windsurfing či potápanie. Milovníci golfu si na svoje prídu v Báci a Jelke kde sú vybudované golfové ihriská. [08]

1.3.1 Poloha podunajského regiónu

Podunajský región leží na juhu Slovenska, kde tvorí svojou juhozápadnou a južnou časťou pozdĺž toku rieky Dunaja Slovensko-Maďarskú štátnu hranicu. Prevažnú časť územia tvorí Podunajská nížina. Z hľadiska národnostnej štruktúry tu prevláda a jednoznačne dominuje maďarské etnikum obyvateľstva a to v týchto mestách Komárno, Štúrovo, Dunajská streda a Nové zámky. V poslednom čase sa tu veľmi rozmohol a intenzívne sa tu rozvíja cestovný ruch spojený s návštevou termálnych kúpalísk, ktorých prevádzka je počas celého roka. Medzi takéto mestá s výskytom termálnych kúpalísk a prameňov patrí Veľký Meder, Štúrovo, Komárno, Patince a Dunajská streda. Taktiež tento región je veľmi spájaný s vodnými športmi, ktoré sa dajú prevádzkovať na Dunaji. Turisti a návštevníci Podunajského regiónu navštevujú najmä plavby na výletných lodiach, medzi najznámejšie patria výlety výletnou loďou do Maďarského Budapešťa alebo Rakúskej Viedne. Pozdĺž rieky Dunaja a v jej tesnej blízkosti sa nachádza aj cyklotrasa z Bratislavy do Komárna a táto trasa je súčasťou medzinárodnej dunajskej cyklotrasy z Passau až k Čiernemu moru. Medzi ďalšie turistické atrakcie určite patrí rybolov a poľovníctvo v tejto oblasti, kde je veľmi rozšírené,

taktiež veľmi navštevované sú v tomto kraji viaceré vodné mlyny na Malom Dunaji. [17], [03]

1.3.2 Vidiecka turistika a agroturistika v oblasti podunajskej nížiny

Podunajská nížina s intenzívnou poľnohospodárskou rastlinnou a živočíšnou výrobou, s architektúrou vidieckych sídiel viažucou sa na ráz krajiny (prevažne murované domy bez drevených prvkov s veľmi málo zachovanými niekdajšími typickými prvkami zastrešenia slamou alebo rákosím), predurčuje vidiecku turistiku na samotách, takzvané majeroch. Podmienky sú vytvorené možnosťou pobytu aj na roľníckom dvore, predovšetkým na majeroch s možnosťou zapojenia sa do domácich prác a niektorých ľahších poľnohospodárskych prácach. Možnosť jazdy na koňoch a kočoch znásobuje atraktivnosť pobytu, ako aj atraktivity, ktoré poskytuje Dunaj s možnosťou rybolovu, pobytu pri dunajských ramenách a prehliadkou zaujímavých chránených území. Taktiež sa dá stráviť voľný čas napríklad návštevou termálnych kúpalísk, ktorých je v podunajskom regióne dosť, alebo ísť len tak na prechádzku do lesa, alebo využiť cyklotrasu, ktorá vedie pozdĺž toku rieky Dunaja a jeho tesnej blízkosti. [10]

1.3.3 Osobitosti vidieckej turistiky a agroturistiky v obciach a vidieckych regiónoch

Každá obec pri koncipovaní vidieckej turistiky a agroturistiky by mala brať do úvahy prírodné predpoklady, historické pamiatky, polohu obce a jej prítlačivosť, turistické atraktivity v blízkom okolí, podmienky pre chatové a záhradkárske kolónie, vybavenosť kultúrnymi, športovými a rekreačnými zariadeniami, rozvoj, udržiavanie a propagáciu krajových špecialít a atraktivít, produkciu ekologicky kvalitných potravín, produkciu a propagáciu výrobkov s miestnou tradíciou, dopyt po určitom produkte s módnym vplyvom, štruktúru výroby a služieb, dopravnú dostupnosť. Veľký význam pri plnení úloh obcí zohráva propagácia a ich spolupráca s informačnými a propagačnými inštitúciami, agentúrami pre regionálny rozvoj a organizáciami zaoberajúcimi sa cestovným ruchom a doplnkovými službami. Väčšina obcí v rámci vidieckej turistiky a agroturistiky by mala ponúknuť informácie na:

- Ubytovacie a stravovacie zariadenia

- Športovo-rekreačné zariadenia
- Turistické aktivity v blízkom okolí
- Kultúrno-spoločenské a obchodné zariadenia
- Zariadenia komunálnych služieb
- Miestny folklór a remeslá, tradície, pôdohospodárske dedičstvo a vidiecku identitu
- Pobytové zariadenia v štýle domáckych tradícií a podobne

V snahe definovať vidiek čo najvýstižnejšie, možno uviesť niekoľko prístupov k jeho charakteristike. Odborníci zaoberajúci sa problematikou vidieka najčastejšie používajú dva prístupy k jeho klasifikácii, teda kritérium vyplývajúce z:

- Hustoty obyvateľstva na jednotku plochy
- Podielu obyvateľstva žijúceho vo vidieckych oblastiach

[10], [19]

II. Praktická část

2.1 Analytická časť

V analytickej časti práce bude vypracovaná swot analýza, ktorá bude mať význam pre ďalšie spracovanie časti tejto bakalárskej práce. Swot analýza je základným nástrojom, ktorý sa používa na zhodnotenie súčasného stavu rôznych subjektov z rôznych pohľadov a stránok. Swot analýza sa delí na štyri časti, ktoré taktiež vyhodnocujú skúmaný subjekt.

2.2 SWOT analýza Podunajského regiónu

K identifikácii celkového kultúrneho potenciálu Podunajského regiónu bola zvolená SWOT analýza. Táto analýza sa zaoberá viacerými aspektmi Podunajského regiónu ako celku. Táto analýza slúži ako pomôcka pre ďalšiu časť tejto bakalárskej práce a tou je návrhová časť. SWOT analýza ako iste všetci dobre vieme sa skladá z štyroch hlavných častí a tými sú silné stránky (strengths), slabé stránky (weaknesses) tieto stránky patria k vnútorným atribútom a ďalej sa skladajú z vonkajších atribútov a tými sú príležitosti (opportunities) a hrozby/ohrozenia (threats). V tejto časti bakalárskej práce je vytvorená SWOT matica z môjho pohľadu a z môjho terénneho skúmania agroturistiky v Podunajskom regióne.

2.3 SWOT matica Podunajského regiónu

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Štátna hranica s Maďarskom • Najúrodnejšia pôda na Slovensku • Žitný ostrov (najväčšia zásobáreň vody) • Južnoslovenská vinohradnícka oblasť • Turistické chodníky • Cyklotrasy pozdĺž Dunaja • Možnosti rekreácie • Rieka Dunaj • Termálne kúpaliská • Zachované vodné mlyny • Slovakia ring • Podunajské múzeum • Vodné dielo Gabčíkovo • Podmienky vhodné k poľnohospodárstvu 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatočný marketing • Obmedzený počet či absencia informačných systémov cestovného ruchu v regióne • Nízka ponuka turistických balíčkov • Sezónnosť • Nedostatočná starostlivosť o kultúrne a historické pamiatky • Nízka úroveň vzdelania cudzích jazykov • Rozdiely v ponuke v mestách a na vidieku • Ponuka a úroveň poskytovaných služieb a doplnkových služieb • Nedefinovaná spoločná stratégia cestovného ruchu Podunajského regiónu
PRÍLEŽITOSTI	HROZBY
<ul style="list-style-type: none"> • Ďalší rozvoj ponúkaných služieb • Vysoký potenciál Dunaja ako komplexu • Zvyšujúci sa záujem o trvalo udržateľný cestovný ruch kde patrí aj agroturistika • Zlepšenie ponuky turistických balíčkov • Zvýšenie kvalifikácie personálu a ohodnotenia personálu • Definovanie spoločnej stratégie cestovného ruchu Podunajského regiónu • Spolupráca s ostatnými subjektmi cestovného ruchu u nás a v zahraničí 	<ul style="list-style-type: none"> • Stále pretrvávajúca finančná kríza u nás a v zahraničí • Rastúca konkurencia • Strata miesta na trhu a klientely • Migrácia kvalifikovanej pracovnej sily do zahraničia • Nezáujem o údržbu kultúrnych a historických pamiatok v regióne • Nedostatočná spolupráca medzi subjektmi cestovného ruchu v regióne • Zánik cestovného ruchu a agroturistiky v regióne

2.3.1 Silné stránky Podunajského regiónu

Medzi silné stránky Podunajského regiónu, by sme mohli zaradiť napríklad to, že Podunajský región tvorí na juhu štátnu hranicu s Maďarskom a teda tento región môžu navštíviť nielen slovenskí obyvatelia ale taktiež aj zahraniční napríklad už z spomenutého Maďarska. Ďalšou silnou stránkou podunajského regiónu je to, že z celého Slovenska na najkvalitnejšiu a najúrodnejšiu pôdu a teda sú tu kvalitné podmienky pre oblasť poľnohospodárstva. Najúrodnejšia pôda tu je z toho dôvodu, že región Podunajsko sa nachádza v oblasti Podunajskej nížiny a teda sa tu nenachádzajú žiadne pohoria alebo vrchy a je tu mierne teplejšie podnebie, ktoré je vhodné pre oblasť poľnohospodárstva. S úrodnou pôdou taktiež súvisí Žitný ostrov, ktorý je uznaný ako najväčšia zásobáreň pitnej v strednej Európe. Jeho rozloha je približne 1885 kilometrov štvorcových a tým je teda Žitný ostrov uznaný ako najväčší riečny ostrov v Európe. Celý Žitný ostrov je obrovskou zásobárňou podzemnej pitnej vody a vyniká aj tým, že v jeho blízkosti sa nachádza jedna z najúrodnejších a najlepších pôd na obrábanie na Slovensku. Podunajský región taktiež vyniká aj turistickými chodníkmi a cyklotrasami, niektoré z týchto cyklotrás začínajú v Passau a končia vo Viedni, na výber je toho dosť veľa a každý kto má rád cyklistiku alebo pešiu turistiku, by mal vyskúšať cyklotrasy a turistické chodníky v oblasti Podunajského regiónu. Na výber je taktiež okrem turistiky a cyklistiky aj mnoho iných možností rekreácie a športových aktivít. Podunajský región je spojený s vodnými športmi už len kvôli tomu že na juhu tečie najväčšia rieka na Slovensku Dunaj ale aj na Žitnom ostrove sa dajú vykonávať v období letnej sezóny športové aktivity. Medzi najobľúbenejšie športové aktivity v letnej sezóne patria určite vodné športy ako napríklad splavovanie Dunaja na kajakoch, kanoe a mnohé iné, ktoré súvisia s letnou sezónou. Dokonca na rieke Dunaji je možné si spraviť aj lodný preukaz a teda tráviť čas plavbou po Dunaji na vlastnej lodi. Najvyššie príjmy pre Podunajský región majú určite termálne kúpaliská, niektoré sú otvorené celoročne iné zasa len v letnej sezóne. Medzi najobľúbenejšie termálne kúpaliská patrí termálne kúpalisko v Podhájskej a medzi ľuďmi sa traduje, že Slovenská republika má svoje mŕtve more práve v Podhájskej, je to z dôvodu toho, že voda z tohto geotermálneho vrtu má podobné minerálne zloženie ako voda v mŕtvom mori. Ďalším takýmto kúpaliskom je napríklad termálne kúpalisko Vadaš v Štúrove a taktiež aj termálne kúpalisko Patince a kúpalisko vo Veľkom Mederi. Okrem termálnych kúpalísk sa nachádza v podunajskom regióne aj veľké množstvo zachovaných vodných mlynov, ktoré v minulosti slúžili ale dnes už len slúžia ako turistické destinácie v agroturistike. Medzi najobľúbenejšie vodné mlyny by sme mohli zaradiť vodný mlyn pri Jelke, ďalej napríklad

vodný mlyn pri Dunajskom Klátove, vodný mlyn pri Tomášikove a nakoniec aj vodný mlyn v Kolárove. Taktiež tieto mlyny sú opradené rôznymi povestami a legendami. Pre nadšencov motoršportu príde zaujímavý Slovakia ring, ktorý sa nachádza v Orechovej Potôni, ktorá patrí do podunajského regiónu. Pre návštevníkov Slovakia ringu sú nachystané služby napríklad rýchlej jazdy v superšportovom aute s inštruktorom a mnohé iné. Pre menej odvážnych záujemcov turistického ruchu sa tu nachádza Podunajské múzeum v Komárne. Toto múzeum je zamerané na výtvarné umenie, nachádza sa tu galéria výtvarného umenia a dokonca majú aj výstavu pamätných izieb niektorých významných rodákov z Komárna. Významné nielen pre podunajský región ale aj pre celé Slovensko je určite vodné dielo Gabčíkovo. Nachádza sa tu aj vodná elektrárňa, ktorá bola spustená v roku 1996, samotné dielo bolo spustené do prevádzky v roku 1992. Oblasť podunajského regiónu je známa hlavne tým, že sa tu nachádza najúrodnejšia pôda na pestovanie a s ňou je rozvinutá aj oblasť vinárstva a pestovania, spracovania a výroby vína. Južnoslovenská vinohradnícka oblasť sa považuje za najteplejšiu. Pestujú sa tu hlavne biele muštové odrody ako napríklad Rizling vlašský, Rizling rýnsky, Chardonnay a z červených odrôd sa tu pestujú napríklad Cabernet Sauvignon a Frankovka modrá. [16]

2.3.2 Slabé stránky Podunajského regiónu

Medzi slabé stránky podunajského regiónu, by sme mohli zaradiť napríklad to, že niektoré významné turistické miesta alebo atrakcie nemajú vysoký záujem zo strany turistov a to z toho dôvodu, že o nich ľudia nevedia alebo nie sú o nich dostatočne informovaní. S touto situáciou súvisí teda nedostatočný marketing. V oblasti podunajského regiónu sa nachádza veľa turisticky zaujímavých miest a atrakcií, ktoré stojí za to rozhodne navštíviť no ale z dôvodu nedostatočného marketingu tieto miesta chátrajú a nie sú príliš obľúbené a turisticky zaujímavé. Obmedzený je taktiež počet či absencia informačných systémov cestovného ruchu v regióne čo má za následok to, že potenciálny klient vie čo chce navštíviť ale z dôvodu absencie informačného systému si nevie zabezpečiť ubytovanie a stravu alebo dokonca nevie aké otváracie hodiny a iné aspekty má pre neho jeho zvolená turistická destinácia. Okrem iného podunajský región nevie svojim návštevníkom v cestovnom ruchu ponúknuť nejakú formu balíčku. Takýto balíček by mal zahŕňať rôzne spektrum služieb, začiatkom by mali byť ubytovacie a stravovacie služby a ďalej by mali byť v balíčku zahrnuté taktiež doplnkové služby, spojené napríklad s návštevou významných turistických miest a atrakcií v blízkom okolí. Veľmi významným faktorom podunajského regiónu je to, že sa

hlavne zameriava na letnú sezónu a v zimnej sezóne tam nie je čo robiť. V letnej sezóne podunajský región ponúka svojim zákazníkom v cestovnom ruchu naozaj veľa príležitostí ako kultúrne vyžitie no ale v období mimo letnej sezóny tomu tak nie je. Ďalšou slabou stránkou tohto regiónu je to, že mestá a obce v ktorých sa nachádzajú turistické atrakcie a miesta sa o svoje bohatstvo príliš veľa nestarajú. Taktiež obrovskou slabou stránkou je to, že v regióne je nedostatočné vzdelanie cudzích jazykov, čo môže mať za následok to, že potenciálni klienti zo zahraničia sa nebudú vedieť orientovať v regióne a nikto im nebude vedieť pomôcť s riešením prípadných komplikácií a problémov. Taktiež s príchodom turistov zo zahraničia prichádzajú aj vyššie zisky. Významnou a veľmi typickou slabou stránkou nie len Podunajského regiónu ale aj celého Slovenska sú rozdiely na vidieku a v mestách. V mestách je ponuka služieb omnoho na lepšej úrovni ako na vidieku. Taktiež v mestách je väčšia možnosť kultúrneho vyžitia ako na vidieku, je tu veľa ponúk čo sa týka cestovného ruchu a na vidieku väčšinou prevláda agroturistika, ekoturizmus a iné formy cestovného ruchu, ktoré spadajú do zeleného cestovného ruchu. Na vidieku občas ponuka nie je alebo je priveľmi obmedzená príležitosťami, ktoré región poskytuje. Avšak aj úroveň tejto ponuky je taká, že nespĺňa očakávania a potreby zákazníka v cestovnom ruchu a agroturistike. Ponúkané služby teda nie sú dostatočné a zákazník preto volí kultúrne vyžitie v cestovnom ruchu vo väčšom meste kde je viacej príležitostí a ponúk ako kultúrne vyžitie v cestovnom ruchu. Slabou stránkou Podunajského regiónu je to, že subjekty, ktoré poskytujú služby v cestovnom ruchu medzi sebou nespolupracujú ale navzájom medzi sebou súperia čo sa odborným slovom nazýva konkurencia. Najvýznamnejšou a najväčšou slabou stránkou Podunajského regiónu je to, že nie je stanovená nejaká komplexná, spoločná stratégia cestovného ruchu. Nie je teda zrejmé kam by mal cestovný ruch v tomto slovenskom regióne mieriť, a aké by mali byť jeho ciele. [16]

2.3.3 Príležitosti Podunajského regiónu

Medzi hlavné príležitosti Podunajského regiónu, by sme mohli zaradiť rozvoj ponúkaných služieb. Tieto služby ako je už spomenuté v slabých stránkach Podunajského regiónu nie sú na vysokej úrovni a čo je hlavná nevýhoda nespĺňajú zákazníkove požiadavky a potreby v cestovnom ruchu. Preto ako príležitosť by malo byť ďalší rozvoj týchto služieb a aj postupné zlepšovanie kvality týchto ponúkaných služieb aby si získali nových zákazníkov v cestovnom ruchu a taktiež, aby si zachovali stálych zákazníkov. Ako už iste všetci dobre vieme Podunajský región je známy hlavne vďaka tomu, že tam preteká najväčšia rieka na

Slovensku a tou je Dunaj. Dunaj má obrovský potenciál pre Podunajský región, pretože sa na ňom dajú vykonávať rôzne aktivity a podnikateľské subjekty v cestovnom ruchu tu majú obrovskú výhodu, že môžu ponúkať rozšírenú paletu služieb v cestovnom ruchu a agroturistike. Pretože dnešná doba je dobou kedy je už svet zahľtený odpadom, chce byť každý v čo najväčšom meradle šetrný k prírode, čoraz veľmi sa dostáva do obľuby trvalo udržateľný cestovný ruch kam patrí aj samotná agroturistika. Ďalšou príležitosťou, by malo byť zlepšenie ponuky turistických balíčkov, pretože ako je už spomenuté v slabých stránkach v tomto regióne je ponuka takýchto balíčkov na nízkej úrovni alebo dokonca ani ponuka takýchto balíčkov neexistuje. Hlavnou príležitosťou, by taktiež malo byť zvýšenie kvalifikovaného personálu a zvýšenie odmien pre tento personál, pretože ako všetci dobre vieme kvalifikovaný personál z oblastí nie len cestovného ruchu cestuje z dôvodu nízkych miezd do zahraničia, kde sú patrične za svoje odborné kvalifikácie ohodnotení. Preto teda príležitosťou, by malo byť zvýšenie kvalifikácie personálu pomocou rôznych školení, seminárov, odborných prednášok, odborných exkurzií a iných aktivít, ktoré by zlepšili celkovú odbornú kvalifikáciu personálu. Najvýznamnejšou a najdôležitejšou príležitosťou Podunajského regiónu, by malo byť definovanie spoločnej stratégie cestovného ruchu. Malo by byť jasne definované, na čo cestovný ruch v tomto regióne slúži, ďalej aké sú jeho krátkodobé ale aj dlhodobé ciele. Ďalej by malo byť jasne definované ako sa k týmto cieľom dopracovať a čo treba v regióne zlepšiť na to, aby si získal nových zákazníkov a udržal stálych zákazníkov. Medzi vedľajšie príležitosti, by sme mohli zaradiť to, že jednotlivé podnikateľské subjekty, by mali medzi sebou spolupracovať a taktiež, by mali spolupracovať aj s ostatnými subjektmi nielen v regióne, na Slovensku ale aj so zahraničnými subjektmi. Ako to býva v zahraničí jednotlivé podnikateľské subjekty sa medzi sebou snažia spolupracovať a snažia sa v čo najnižšej možnej miere medzi sebou si konkurovať.

2.3.4 Hrozby Podunajského regiónu

Ako všetci dobre vieme v podnikateľskej sfére cestovného ruchu nás alebo náš podnik, firmu, cestovnú kanceláriu alebo iný podnikateľský subjekt vždy niečo ohrozuje. Môže to byť konkurenčný podnik, môžu to byť vnútorné a taktiež vonkajšie vplyvy, ktoré nám môžu zneprijemniť naše podnikanie v cestovnom ruchu a agroturistike. Najvýznamnejším ohrozením nielen Podunajského regiónu ale aj celého Slovenska a dokonca aj celého sveta je to, že finančná kríza stále pretrváva a tak je teda nejasné čo sa môže v podnikateľskej sfére cestovného ruchu vyskytnúť. Taktiež nie je možné povedať či nás finančná kríza zasahuje

alebo či zasahuje iné sféry podnikania nie len cestovného ruchu a agroturistiky. Významnú hrozbu taktiež pre podnikanie v cestovnom ruchu tvorí rastúca konkurencia. Pretože Slovensko a cestovný ruch a agroturistika sa rozvíja, s rozvojom prichádzajú nové podnikateľské subjekty, ktoré môžu ohroziť cestovný ruch a agroturistiku v oblasti Podunajského regiónu. Toto ohrozenie môže viesť až k tomu, že na trhu stratí cestovný ruch v oblasti agroturistiky miesto na trhu a stratí svojich zákazníkov a v oblasti Podunajského regiónu úplne zanikne. Nič nie je nemožné. Ako už je spomenuté v slabých stránkach tak aj tu sa nachádza významná hrozba od pracovníkov. Hrozba spočíva v tom, že kvalifikovaný personál nebude za svoje kvalifikácie a odborné skúsenosti dostatočne ohodnotený a rozhodne sa migrovať do zahraničia, kde bude za svoje kvalifikácie a odborné znalosti dostatočne finančne odmenený. Ďalším ohrozením je to, že ak nie je návštevnosť kultúrnych a turistických miest v agroturistike dostatočná tak nie sú ani finančné prostriedky na udržiavanie a skrášľovanie kultúrnych a historických pamiatok v regióne. Toto ohrozenie môže viesť až k tomu, že historické a kultúrne pamiatky, ktoré nie sú navštevované počas doby úplne zaniknú a už nebude ich ako zachrániť. Preto, by sa teda malo investovať do takýchto zariadení na to, aby v budúcnosti slúžili zákazníkom v cestovnom ruchu a agroturistike. Menej významnou hrozbou je aj to, že podnikateľské subjekty zo sféry cestovného ruchu a agroturistiky medzi sebou vedú konkurenčný boj a nesústredujú sa na ďalšie skvalitňovanie ponúkaných služieb. Najväčšou a najvýznamnejšou hrozbou alebo ohrozením Podunajského regiónu je to, že ak bude málo navštevovaný, tak nebudú finančné prostriedky na udržanie cestovného ruchu v tomto regióne. Taktiež nebudú finančné prostriedky na skvalitňovanie služieb, zariadení cestovného ruchu a taktiež nebudú finančné prostriedky na údržbu prípadne opravu turistických, kultúrnych zariadení a samotný cestovný ruch a agroturistika v tomto regióne môžu úplne zaniknúť.

2.3.5 Čo vyplýva zo SWOT analýzy

Z vypracovanej swot analýzy priamo zameranej na agroturistiku a turizmus v oblasti Podunajského regiónu vyplýva veľa vecí a myšlienok, ktoré môžu mať za následok ďalší rozvoj agroturistiky nie len v oblasti Podunajského regiónu ale aj celého Slovenska. Zo swot analýzy teda vyplýva, že Podunajský región svojou polohou je vhodný k prevádzke agroturistiky a ponúka mnoho aspektov, ktoré sú vhodné k podnikateľskej činnosti v cestovnom ruchu a agroturistike. Zo swot analýzy vyplýva to, že región ponúka mnoho

prírodných, kultúrnych pamiatok a atrakcií, ktoré stoja za návštevu a že ak sa v regióne bude pracovať na skvalitnení služieb ponúkaných v cestovnom ruchu a agroturistike, tak bude tento región navštevovaný a obľúbený zákazníkmi v cestovnom ruchu. Ďalej sa v swot analýze nachádzajú aj slabé stránky regiónu, ktoré ak budú potlačené na minimum alebo úplne eliminované, bude to mať za následok rýchlejší rozvoj turizmu a agroturistiky v tomto regióne. Podunajský región ponúka mnoho príležitostí v cestovnom ruchu a agroturistike, nie len kvôli jeho významnej polohe ale aj kvôli rôznym iným aspektom, ktoré sú zhrnuté v príležitostiach swot analýzy. Podunajský región teda ponúka mnoho príležitostí nie len v oblasti agroturistiky a zeleného cestovného ruchu, ale aj v celej oblasti cestovného ruchu na Slovensku. Tento región má významnú polohu, pretože tvorí štátnu hranicu s Maďarskom a túto hranicu oddeľuje rieka Dunaj, ktorá je pre Slovensko veľmi významná. Samotný Dunaj ponúka veľa príležitostí pre agroturistiku a cestovný ruch a je dôležitým nástrojom v oblasti cestovného ruchu nie len v Podunajskom regióne ale aj na celom Slovensku. V swot analýze sú uvedené aj významné hrozby, ktoré môžeme ovplyvniť ale nachádzajú sa v nej aj také, ktoré nemôžeme ovplyvniť ako napríklad stále pretrvávajúca kríza na Slovensku ale aj na celom svete. Avšak ak budeme schopní tieto hrozby v čo najvyššej možnej miere eliminovať, bude to mať za následok rýchlejší rozvoj cestovného ruchu v Podunajskom regióne a samotnej agroturistiky a zeleného cestovného ruchu.

3.1 Významné organizácie v oblasti agroturistiky na Slovensku

Slovensko je významné hlavne tým, že v minulosti sa vo veľkom počte prevádzkovalo poľnohospodárstvo, ktoré malo obrovský prínos pre Slovenskú republiku. V dnešnej dobe tomu už tak nie je a poľnohospodárstvo stráca význam, namiesto poľnohospodárstva nastupuje nová éra, éra technológií a strojárskeho priemysel. Avšak aj cez to všetko na Slovensku existuje organizácia, ktorá združuje subjekty, tieto subjekty majú význam taký, že poskytujú služby súvisiace so zachovaním poľnohospodárstva, s rozvojom vidieka a ešte mnohé iné aktivity súvisiace s agroturistikou a agroturizmom nie len v Podunajskom regióne ale na celom Slovensku. Medzi takúto významnú organizáciu na Slovensku patrí Slovenský zväz vidieckej turistiky a agroturistiky. Táto organizácia je nepolitického charakteru a je to dobrovoľná a záujmová organizácia, ktorá združuje subjekty, ktoré podnikajú alebo poskytujú služby súvisiace s rozvojom vidieka, využitím jeho zdrojov najmä v oblasti cestovného ruchu a turistiky na Slovensku.

Obrázok číslo1: Slovenský zväz vidieckej turistiky a agroturistiky Logo, zdroj[20]

4.1 Charakteristika Podunajského regiónu

4.1.1 Lokalizácia Podunajského regiónu

Podunajský región alebo skrátene región Podunajsko leží v juhovýchodnej časti západného Slovenska. V tomto bode tvorí južnú hranicu najväčšia rieka na Slovensku Dunaj, čo je vlastne hranica s Maďarskom. Podunajský región tvoria štyri okresy a tými sú okres Dunajská streda, okres Komárno, okres Nové zámky a okres Šaľa. Podunajský región je vďaka svojej polohe a prírodným podmienkam oddávna veľmi prítiažlivým a vyhľadávaným miestom. Archeologické nálezy potvrdzujú, že táto časť Slovenska bola osídlená už v dobe železnej. Na tomto území Slovenska môžeme nájsť aj viaceré zachované sakrálne stavby v románskom a gotickom štýle. Cez tento región prechádza medzinárodná Dunajská cyklotrasa v európe. Významnými vodnými zdrojmi a riekami sú rieky Dunaj, Váh, Hron, Nitra, Žitava ale aj Parížsky potok, v ktorého okolí sa nachádzajú Parížske močiare, ktoré svojím významom presahujú národný význam a ich ochrana je žiaduca v celoeurópskom rozsahu. V Štúrove sa nachádza termálne kúpalisko s medzinárodnou klientelou. Za zmienku stojí aj nádvorie Európy v Komárne či hviezdareň v Hurbanove. Z prírodných krás sú veľmi obľúbené a navštevované Kováčovské kopce. Významné mestá v Podunajskom regióne sú mesto Komárno, Dunajská streda, Hurbanovo a Štúrovo.

Obrázok číslo2: Mapa so zaznačenou oblasťou Podunajského regiónu, zdroj [21]

4.1.2 Prírodné podmienky Podunajského regiónu

Podunajský región je známy hlavne tým, že je z oblastí a regiónov Slovenska považovaný za najteplejší. Hlavnú úlohu v tomto smere zohráva fakt, že povrch na tomto území Slovenska je rovinatý a vysoké pohoria alebo kopce sa tu nenachádzajú. Oblasť je známa hlavne tým, že cez ňu preteká najväčšia rieka Slovenska Dunaj. Okrem iného sa tu nachádzajú aj mnohé iné významné vodné toky ako napríklad rieka Váh, Nitra a Hron. Okrem týchto riek sa na území nachádza veľmi významná Žitný ostrov, ktorý je uznaný ako najväčšia zásobáreň pitnej vody v strednej Európe. Prírodné podmienky sú tu vhodné najmä pre oblasť poľnohospodárstva a živočíšnej výroby, je to hlavne z toho dôvodu, že v tomto regióne sa nachádza najúrodnejšia pôda, ktorá je vhodná k obrábaniu a pestovaniu rôznych rastlín. V tomto okrese je z oblasti poľnohospodárstva významná Južnoslovenská vinohradnícka oblasť. Významnými v tomto regióne sú aj termálne vodné kúpaliská a parky. Najviac navštevovanými vodnými termálnymi kúpaliskami sú kúpalisko vo Veľkom Mederi, ďalej je to napríklad termálne kúpalisko Vadaš v Štúrove a v neposlednej rade termálne kúpalisko Patince a termálne kúpalisko v Podhájskej.

4.1.3 Kultúrne podmienky Podunajského regiónu

Kultúrne podmienky Podunajského regiónu sú také, že toto územie má bohatú históriu a nachádzajú sa tu rôzne významné kultúrne pamiatky a atrakcie. Za zmienku určite stoja zachované vodné mlyny, ktoré v minulosti slúžili na prácu ale v dnešnej dobe sú z nich vytvorené skanzeny, ktoré stojí za to navštíviť. Ďalej medzi kultúrne pamiatky a atrakcie, by sme mohli zaradiť napr. múzeá. Najznámejšie a najvýznamnejšie je múzeum v Komárne. Toto múzeum je zamerané na výtvarné umenie a okrem výtvarného umenia sa tu nachádza výstava exponátov a izieb významných rodákov z Komárna. Okrem zachovaných vodných mlynov a múzea stojí za zmienku to, že v niektorých obciach a dedinách stále pretrváva ľudová kultúra. Niektoré dediny a obce v Podunajsku majú zachované vlastné kroje a počas celého roka sa uskutočňujú rôzne kultúrne a spoločenské akcie zamerané na ľudovú kultúru, napríklad dožinky, ľudové tance a piesne a mnohé iné. Okrem ľudových tancov a piesní sa zachovalo v niektorých dedinách zachovalo aj vinárstvo a pálenie tradičného slovenského destilátu Slivovice. Kultúrne podmienky sú tu teda vhodné na prevádzku agroturistiky a cestovného ruchu. Nachádza sa tu mnoho príležitostí pre nie len podnikateľské subjekty ale

aj pre normálnych ľudí, ktorí si chcú odpočinúť na vidieku, zrelaxovať, ísť sa vykúpať do termálneho kúpaliska alebo len tak za tradičnou ľudovou zábavou spojenou s tancom a piesňami. Významnou kultúrnou podmienkou Podunajského regiónu je aj gastronómia, ktorá sa zachovala a ďalej pokračuje v moderných trendoch s dôrazom na kvalitu a precíznosť. Gastronómia v tomto regióne je bohatá hlavne na čerstvé suroviny, ktorí niektoré z nich sa dajú v oblasti Podunajského regiónu pestovať celoročne.

4.1.4 Podnikateľské podmienky Podunajského regiónu

Podnikateľské podmienky Podunajského regiónu ponúkajú spôsob alebo cestu podnikateľským subjektom ako šíriť alebo rozvíjať nie len agroturistiku ale aj celú sféru cestovného ruchu v tomto regióne. Región ponúka obrovské množstvo príležitostí, či už sú to ubytovacie služby, gastronomické služby, športové, vzdelávacie, aktívne a mnohé iné. Za zmienku určite stojí to, že bohatstvo tohto regiónu tvorí rieka Dunaj, na ktorej sa počas roka dajú vykonávať mnohé aktivity a je teda vhodná k oblasti podnikateľskej činnosti v tomto regióne. Vidiek ale aj väčšie mestá ponúkajú mnoho príležitostí pre podnikateľov, na to aby sa stále zlepšovali, aby poskytovali omnoho kvalitnejšie služby a aby boli ich stáli ale aj noví zákazníci spokojní a aby boli splnené ich potreby a želania.

4.1.5 Manažment cestovného ruchu v Podunajskom regióne

Manažment v tomto regióne nie je príliš rozvedený pojem. Manažment tohto regiónu by mal spadať pod kompetenciu Podunajského regiónu. Pôsobnosť obcí a dedín v tomto regióne nie je konkrétne vymedzená a teda tieto obce a dediny si stanovujú vlastnú politiku, čo sa týka cestovného ruchu a agroturistiky nie je vymedzený žiadny nadriadený subjekt a teda si stanovujú vlastnú politiku v prístupe k cestovnému ruchu a agroturistike. Niektoré obce a dediny sú tu v spolupráci s miestnymi podnikateľskými či inými neziskovými subjektmi, ktoré sa priamo podieľajú na prevádzke agroturistiky a cestovného ruchu alebo mu len svojou podnikateľskou činnosťou prispievajú k ďalšiemu rozvoju. Avšak je nutné povedať, že neexistuje subjekt, ktorý by konkrétne zjednocoval alebo koordinoval cestovný ruch a agroturistiku v podunajskom regióne. Významným a dôležitým článkom manažmentu v tomto regióne ostávajú obce a dediny, ktoré sa podieľajú na prevádzke agroturistiky a cestovného ruchu v Podunajskom regióne. V tomto regióne nie je jasne nastavené, kto je

nadriadený a kto podriadený preto tu je teda manažment na nízkej úrovni a v niektorých obciach a dedinách manažment ani neexistuje.

5.1 Návrhová časť

Návrhová časť tejto bakalárskej je poslednou časťou a budú v nej spomenutí moje osobné návrhy, aby sa agroturistika v Podunajskom regióne ďalej rozvíjala a aby sa aj ponúkané služby nie len v agroturistike ale aj v celom cestovnom ruchu tohto regiónu zlepšovali a aby ich kvalita naďalej rástla k lepšiemu. Okrem návrhovej časti tu budú aj jednotlivé kalkulačné položky k niektorým návrhom.

5.1.1 Vlastný návrh pre zlepšenie cestovného ruchu v Podunajskom regióne

Ako vlastný návrh pre zlepšenie podmienok agroturistiky v Podunajskom regióne a jej služieb, by som navrhol viacero návrhov, ktoré vyplývajú z analytickej časti tejto bakalárskej práce. Ako prvý návrh som zvolil zlepšenie marketingu tohto regiónu. Podunajská oblasť je bohatá na prírodné zdroje ale z dôvodu nízkej úrovne marketingu v tomto regióne o nich príliš mnoho ľudí nevie. Ako marketingovú stratégiu, by som zvolil vytvorenie web stránky, ktorá by obsahovala jednotlivé informácie o agroturistike v Podunajskom regióne. Web by taktiež obsahoval jednotlivé informácie o podnikateľských subjektoch, ktorí ponúkajú služby v tomto regióne, ďalej by obsahoval kompletnú ponuku jednotlivých prírodných, kultúrnych a iných subjektov s informáciami ako napríklad otváracie hodiny, vstupné a podobne. Ďalej vo vlastnom návrhu by som odporučil vytvoriť jednotný informačný systém pre Podunajský región, ktorý by obsahoval ponuku kultúrnych, spoločenských a ostatných služieb v Podunajskom regióne. V tomto informačnom systéme, by si taktiež mohli potenciálni noví klienti rezervovať ubytovanie, mohli by si zvoliť z niekoľkých fariem a rančov, ktorých sa nachádza v Podunajskom regióne veľa, taktiež by si mohli zvoliť a zarezervovať vstupenky na rôzne akcie a subjekty v tomto regióne. Ako ďalší návrh som vybral ten, že podnikateľské subjekty v tomto regióne by výrazne mali zlepšiť svoje schopnosti a znalosti v oblasti cudzích jazykov. Pretože, ako každý isto dobre vie v dnešnej dobe sú cudzie jazyky veľmi významné a dôležité nie len v oblasti cestovného ruchu ale všetkých podnikateľských odvetviach. Posledným mojim a záverečným návrhom ako zlepšiť cestovný ruch v Podunajskom regióne je to, že by som vytvoril balíček služieb, z ktorého by si mohli podnikateľské subjekty v tomto regióne zobrať príklad a mohli by si navrhnúť vlastné balíčky a ponúkať ich potenciálne novým klientom ale aj stávajúcim klientom v cestovnom ruchu tohto regiónu.

5.1.2 Vlastný návrh pre zlepšenie agroturistiky v Podunajskom regióne

Vlastný návrh ako zlepšiť agroturistiku a iné formy zeleného cestovného ruchu v Podunajskom regióne, by som začal tým, že by som vytvoril organizáciu, ktorá by združovala a zastrešovala podnikateľské aktivity jednotlivých podnikateľských subjektov v oblasti agroturistiky a zeleného cestovného ruchu. Táto organizácia, by bola nezisková a zaoberala by sa pomocou, návrhmi a cennými radami pre podnikateľské subjekty agroturistiky v tomto regióne. Ďalší návrh je taký, že by sa vytvorila webová stránka, kde by mali prístup nie len správcovia tejto stránky ale aj podnikateľské subjekty z oblasti agroturistiky, kde by mali vytvorenú svoju ponuku služieb, ubytovania a iných. Pre tieto podnikateľské subjekty, by bol prístup zdarma a ich vlastnú ponuku by si teda mohli aktualizovať. Na tomto webe by taktiež boli všetky dostupné informácie z všetkých kultúrnych, spoločenských a iných akcií a subjektov, ktoré Podunajský región ponúka. Stránka by bola vytvorená za pomoci Ministerstva dopravy a kultúry a za pomoci Zastupiteľstva Podunajského regiónu. Tým, by sa taktiež vytvorili nové pracovné miesta a celkovo by sa znížila nezamestnanosť v tejto oblasti Slovenska. Ďalším návrhom je taký, že jednotlivé podnikateľské subjekty v oblasti agroturistiky a cestovného ruchu by mali medzi sebou spolupracovať a navzájom si pomáhať. S tým súvisí aj to, že takéto podnikateľské subjekty by mali spolupracovať aj s jednotlivým zastúpením či už zo strany obcí a dedín alebo zastúpením väčších miest.

5.1.3 Vlastný návrh pre zlepšenie služieb v agroturistike Podunajského regiónu

Vlastný návrh ako zlepšiť jednotlivé ponúkané služby v oblasti agroturistiky a cestovného ruchu v Podunajskom regióne sú nasledovné. Pre zlepšenie služieb, by som využil celkový potenciál čo Podunajský región ponúka. Pretože ako vyplýva z analytickej časti tejto práce Podunajský región toho ponúka naozaj veľa no žiaľbohu veľa z toho čo ponúka nie je využitého. Pre zlepšenie služieb navrhujem hlavne to, aby sa podnikateľské subjekty v tomto regióne zamerali na dopyt a po tom čo ľudia chcú, bez čoho nemôžu byť a na ich potreby v cestovnom ruchu a agroturistike. Na zlepšenie služieb, by som zameral aj to, že cestovný ruch a jeho farmy sa neustále rozvíjajú a teda, podnikateľské subjekty by sa mali prispôbiť novým trendom. Taktiež s rozvojom trendov v cestovnom ruchu a jeho

formách medzi ktoré patrí aj samotná agroturistika súvisí aj fakt, že na vzostupe sú aj cudzie jazyky a ich používanie. To znamená, že podnikateľské subjekty by sa mali okrem domácej klientely zamerať aj na cudziu klientelu z rôznych kútov sveta a zlepšovať sa v cudzích jazykoch, aby nevznikali bariéry, ktoré by im bránili v ďalšom rozvoji. Okrem tohto všetkého najdôležitejším faktorom je to, že podnikateľské subjekty nevedia alebo dokonca aj nechcú ponúkať svojej klientele okrem ubytovacích a gastronomických služieb aj doplnkové služby. Doplnkové služby sú taktiež veľmi významné a z hľadiska rozvoja a skvalitňovania služieb, by nemali byť zanedbávané. Preto podnikatelia, ktorí svojim klientom neponúkajú doplnkové služby, by sa mali zamerať aj na tieto ak chcú naďalej rásť a prosperovať. Medzi doplnkové služby, by sme mohli zaradiť aj balíčky služieb. Balíčky služieb, by mali ponúkať v každej oblasti cestovného ruchu a agroturistiky. Preto som sa v tej časti práce rozhodol vytvoriť takýto balíček.

5.1.4 Zhrnutie a ďalšie smerovanie Podunajského regiónu v agroturistike

V tejto časti práce bolo spomenutých viacero návrhov ako zlepšiť či už samotný cestovný ruch, agroturistiku a zelený cestovný ruch. Ako zhrnutie by som na niektoré z nich poukázal hlavne na tie, ktoré majú pre rozvoj agroturistiky a cestovného ruchu v Podunajskom regióne najvyšší význam. Medzi najvýznamnejšie faktory ako zlepšiť kvalitu služieb ponúkaných v cestovnom ruchu a agroturistike sú nasledovné:

- Vytvorenie jednotného informačného systému agroturistiky pre Podunajský región
- Vytvorenie organizácie zameranej na rozvoj agroturistiky v Podunajskom regióne
- Vytvorenie webu zameraného na rozvoj agroturistiky v Podunajskom regióne
- Skvalitnenie znalostí a schopností v oblasti cudzích jazykov
- Vytvorenie vzorového balíčku služieb agroturistiky v Podunajskom regióne

Okrem týchto spomenutých smerovaní Podunajského regiónu existuje aj mnoho iných, ktoré ale nemajú taký význam pre rozvoj agroturistiky v Podunajskom regióne. Medzi takéto menej významné by sme mohli zaradiť napríklad spoluprácu medzi jednotlivými podnikateľskými subjektmi, ďalej napríklad spoluprácu podnikateľských subjektov a vyšších územných celkov a mnohé iné, ktoré nezohrávajú významnú úlohu v rozvoji Podunajského regiónu, jeho turizmu a v neposlednom rade agroturistiky a zeleného cestovného ruchu.

5.1.5 Vytvorenie vzorového balíčka služieb

Ako napomôcť rozvoju agroturistiky v Podunajskom regióne a jednotlivým podnikateľským subjektom agroturistiky, som sa rozhodol pre vytvorenie vzorového balíčka, ktorý by mohli začať ponúkať podnikateľské subjekty svojim klientom. Tento balíček slúži len ako vzor a teda jednotlivé položky a akcie sa v ňom môžu zmeniť, poprípade úplne vyhodiť. Tento balíček je vytvorený pre 4 člennú rodinu, čiže dvaja dospelí a dve 12 ročné deti a doba tohto balíčku je na predĺžený víkend, čiže 3 dni. Ako prvý významný prvok v balíčku je ubytovanie a stravovanie, ubytovanie bude počas 3 dní na farme a stravu bude tvoriť polpenzia čiže raňajky a večera. Druhý prvok budú tvoriť doplnkové služby. Medzi tieto doplnkové služby som zaradil napríklad návštevu Podunajského múzea v Komárne, ďalej som tam zaradil návštevu kúpalísk a to Termálne kúpalisko vo Veľkom Mederi, Termálne kúpalisko Vadaš v Štúrove a Termálne kúpalisko Patince. Okrem návštevy múzea som do doplnkových služieb zaradil návštevu zachovaných vodných mlynov, ktoré sú jedinečné. Ďalej som pre deti zaradil návštevu mini zoo a pre dospelých som zaradil návštevu Breisburg Brewery v Podunajských Biskupiciach. Okrem tohto ranč, na ktorom bude táto rodina ubytovaná ponúka taktiež svoje služby ako napríklad školu jazdenia na koni, ďalej staranie sa o domáce zvieratá a výroba domácich produktov. Okrem týchto zaujímavostí budú v balíčku služieb zahrnuté aj služby, ktoré ponúka ranč alebo. Medzi takéto služby by som zaradil napríklad školu jazdenia na koni, ukážka ako sa starať o domáce zvieratá spolu s kŕmením domácich zvierat a v neposlednom rade taktiež ukážka a ochutnávka tradičných farmových produktov. Ako som už spomenul tento balík služieb je len návrh a jeho účelom je motivácia poprípade pomoc pri vypracovaní podobného balíčku služieb samotným podnikateľským subjektom v agroturistike a cestovnom ruchu Podunajského regiónu.

5.1.6 Kalkulácia pre vytvorenie vzorového balíčka služieb v agroturistike

KALKULAČNÁ POLOŽKA	CENA	CENA SPOLU
Ubytovanie na farme/ranči s polopenziou	20€/noc dospelý 10€/noc dieťa	180€
Návšteva Podunajského múzea v Komárne	Vstupné: 2€/dospelý 1€/dieťa	6€
Návšteva termálneho kúpaliska Vadaš v Štúrove	Vstupné: 12€/dospelý 6€	36€
Návšteva termálneho kúpaliska vo Veľko Mederi	Vstupné: 10€/ dospelý 7€/dieťa	34€
Návšteva termálneho kúpaliska v Patinciach	Vstupné: 6€/dospelý 3€/dieťa	18€
Návšteva pivovaru Breisburg Brewery v Podunajských biskupiciach	Vstupné: neznáme	0€
Návšteva vodného mlynu pri Jelke	Vstupné: 1€/ dospelý 0,50€/dieťa	3€
Návšteva vodného mlynu pri Dunajskom klátove	Vstupné: 1,50€/dospelý 0,75€/dieťa	4,50€
Návšteva Malkia parku v Orechovej potôni	Vstupné: 10€/dospelý 7€/dieťa	34€
Škola jazdenia na koni priamo na ranči	Súčasťou ubytovania	0€
Ukážka starania sa o domáce zvieratá	Súčasťou ubytovania	0€
Ukážka výroby tradičných domácich produktov	Súčasťou ubytovania	0€
Návšteva mestskej galérie v Štúrove	Vstupné: neznáme	0€
VŠETKY POLOŽKY SPOLU		315,50 €

Obrázok číslo3: Kalkulačný list služieb v agroturistike Podunajského regiónu, zdroj [22]

ZÁVER

Ako bolo spomenuté v úvode tejto bakalárskej práce tak cestovný ruch je najrýchlejšie sa rozvíjajúcim sa odvetvím na svete a preto, by sa teda cestovný ruch mal aj na Slovensku naďalej rozvíjať a prosperovať. Táto bakalárska práca bola vypracovaná práve kvôli tomuto dôvodu a tým je rozvoj agroturistiky a zeleného cestovného ruchu na Slovensku. Práca má informatívny charakter a slúži ako pomôcka pre zlepšenie agroturistiky a služieb agroturistiky a cestovného ruchu v oblasti južného Slovenska Podunajský región. Práca je zložená z dvoch častí a tými sú teoretická časť tejto bakalárskej práce a časť praktická. V teoretickej časti tejto bakalárskej práce sú vysvetlené informácie ako napríklad čo samotný cestovný ruch je, aký má význam pre Slovenskú republiku a celý svet. Ďalej je v teoretickej časti spomenuté čo samotná agroturistika je, aké sú jej výhody a aj aké sú jej nevýhody. Ďalej je v tejto časti práce popísaný aj Podunajský región a aké ponúka príležitosti pre rozvoj agroturistiky a zeleného cestovného ruchu. V teoretickej časti tejto práce je aj vysvetlené ako sa cestovný ruch delí a aké sú jeho formy. Práve medzi tieto formy patrí aj zelený cestovný ruch, do ktorého patrí aj vidiecka turistika a agroturistika. Agroturistika a zelený cestovný ruch zohrávali dôležitú úlohu v minulosti a kvôli rozvoju udržateľného rozvoja bude zohrávať dôležitú úlohu aj v budúcnosti a to nie len na Slovensku ale aj po celom svete. Druhou časťou tejto bakalárskej práce je časť praktická. Tá sa ďalej rozdeľuje na dve časti a tými sú analytická časť a časť návrhová. V analytickej časti tejto bakalárskej práce je vytvorená swot analýza, ktorá slúži na identifikáciu toho, ako na tom agroturistika a zelený cestovný ruch v Podunajskom regióne sú. Táto swot analýza sa skladá zo štyroch častí a tými sú silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia alebo hrozby, ktoré vplývajú na rozvoj agroturistiky v Podunajskom regióne. Taktiež sa v tejto časti práce nachádza zhrnutie tejto swot analýzy a teda aj čo zo samotnej swot analýzy vyplýva. Z analýzy je vidieť, že Podunajský región má potenciál na rozvoj agroturistiky ale kvôli významným nedostatkom sa rozvíja pomaly alebo sa dokonca vôbec nerozvíja. Preto druhou časťou v praktickej časti tejto bakalárskej práce je návrhová časť. Návrhová časť tejto práce sa zaoberá možnosťami ako významne Podunajskému regiónu a samotnej agroturistike v ňom pomôcť rozvíjať sa, napredovať, skvalitňovať a ponúkať lepšie služby. V tejto časti práce sú spomenuté moje vlastné návrhy a opatrenia ako, by sa mala agroturistika v Podunajskom regióne rozvíjať a akým smerom, by mala napredovať. V návrhovej časti sú spomenuté významné nedostatky, ktoré ovplyvňujú Podunajský región a bránia mu v jeho ďalšom rozvoji, preto sú tu

vysvetlené možnosti ako tieto nedostatky zminimalizovať, prípadne úplne s nimi skončiť. Pre podnikateľské subjekty, ktoré by sa chceli ďalej rozvíjať, napredovať a ponúkať svojim klientom lepšie a kvalitnejšie služby, je tu vypracovaný balíček služieb, aké by mohli svojim zákazníkom alebo klientom ponúknuť. Tento balíček slúži len ako návod alebo príklad, ktorý by bol pre podnikateľské subjekty v oblasti agroturistiky Podunajského regiónu a pomohol by im skvalitniť alebo poprípade ponúknuť lepší komplex ponúkaných služieb. Ako už je spomenuté balíček má len informatívny a vzorový charakter a podnikateľský subjekt, ktorý podniká v oblasti cestovného ruchu a agroturistiky, si môže navrhnuť vlastný komplex ponúkaných služieb a tým sa tak prispôbiť svojim zákazníkom.

ZOZNAM CITOVANEJ ODBORNEJ LITERATÚRY

- [01] STOLIČNÝ, Peter. *Marketingová komunikace v hotelnictví a cestovním ruchu*. Brno: Vysoká škola obchodní a hotelová, 2012. ISBN 978-80-87300-28-2.
- [02] JURÁŠKOVÁ, Olga. *Marketing v gastronomii, hotelnictví a cestovním ruchu*. Brno: Vysoká škola obchodní a hotelová, 2017. ISBN 978-80-87300-86-2.
- [03] MLÍCHOVÁ, Marta. *Slovenský vidiek*. Banská Bystrica: Slovenská agentúra pre cestovný ruch, 2010.
- [04] POUROVÁ, Marie a STRÍBRNÁ, Marie. *Venkovská turistika: zlepšení marketingových a odborných znalostí provozovatelů agroturistických farem*. Kolínek: AgAkcent, 2003. ISBN 80-903093-5-6.
- [05] POUROVÁ, Marie. *Agroturistika, možnosti rozvoje a perspektiva v České republice: monografie*. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2000. ISBN 80-213-0672-6.
- [06] STRÍBRNÁ, Marie. *Venkovská turistika a agroturistika*. Praha: Profipress, 2015. ISBN 978-80-867-267-17.
- [07] KONEČNÝ, Ondřej. *Agroturistika a venkovská turistika: venkovský cestovní ruch v České republice*. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2013. ISBN 978-80-7375-738-0.
- [08] SRNKOVÁ, Monika. *Naše Slovensko*. Foni book, 2015. ISBN 978-80-89637-30-0
- [09] NOVACKÁ, Ľudmila. *Cestovný ruch, technika služieb, delegát a sprievodca*. BA: Ekonóm, 2014. ISBN 978-802-253-94-87.
- [10] KEREKEŠ, Juraj. *Vidiecky cestovný ruch a agroturistika v obciach a regiónoch*. Bratislava: 1000knih.sk, 2002.
- [11] *Venkovská turistika: (příručka pro provozovatele objektů venkovské turistiky)*. Praha: [Česká zemědělská univerzita v Praze], 2010. ISBN 978-80-213-2163-2.

- [12] ŠKODOVÁ-PARMOVÁ, Dagmar. *Agroturistika*. V Českých Budějovicích: Ekonomická fakulta, Jihočeská univerzita, 2007. ISBN 978-80-7394-009-6.
- [13] SIDALI, Katia Laura, Achim SPILLER a Birgit SCHULZE. *Food, agri-culture and tourism: linking local gastronomy and rural tourism: interdisciplinary perspectives*. Heidelberg: Springer, 2011. ISBN 978-3-642-11360-4.
- [14] MORAVEC, Ivo. *Venkovská turistika: teoretická východiska a možnosti*. Vyd. 1. Praha: Centrum pro komunitní práci, c2006, 92 s., [10] s. barev. obr. příl. ISBN 80-869-0231-5.
- [15] ORIADE, Ade. ROBINSON Peter. *Rural Tourism and Enterprise: Management, Marketing nad Sustainability*. Wallingford, Oxfordshire, UK: Boston, MA: CAB international, - CABI tourism texts. ISBN 978-1780647500
- [16] LACIKA, Ján. *1000 zaujímavostí Slovenska*. Vydavateľstvo Ikar, 2008. ISBN 978-80-551-3245-7

ZOZNAM CITOVANÝCH INTERNETOVÝCH ZDROJOV

[17] *Podunajský región (Podunajsko)*. [online]. Travel in Slovakia Good Idea. [cit: 2018-11-02]. dostupné online z: http://slovakia.travel/index.php?id=48&L=0&id=48&tx_viator_list%5Bcontroller%5D=Frontend&tx_viator_list%5Baction%5D=detail&tx_viator_list%5Bid%5D=923&cHash=2217477bf24435e02672c2b386724c

[18] *Marketing ve venkovském turismu*. [online]. Brno: Mendelova Univerzita v Brně. [cit: 2018-11-04]. dostupné online z: https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=46484

[19] IRSHAD, Humaira. *Rural tourism – an overview*. [online]. Government of Alberta, agriculture and rural development, 2010. [cit: 2018-11-03]. dostupné online z: [https://www1.agric.gov.ab.ca/\\$Department/deptdocs.nsf/all/csi13476/\\$FILE/Rural-Tourism.pdf](https://www1.agric.gov.ab.ca/$Department/deptdocs.nsf/all/csi13476/$FILE/Rural-Tourism.pdf)

ZOZNAM CITOVANÝCH OBRÁZKOV A TABULIEK

[20] Obrázok číslo 1: *Slovenský zväz vidieckej turistiky a agroturistiky*. [online].[cit:2019.12.03]. dostupné online z: <http://agroturist.sk/>

[21] Obrázok číslo 2: *Mapa so zaznačenou oblasťou Podunajského regiónu*. [online].[cit:2019.12.03]. dostupné online z: <https://www.iz.sk/sk/projekty/regiony-slovenska/podunajsko>

[22] Obrázok číslo 3: Kalkulačný list služieb v agroturistike Podunajského regiónu. Zdroj: vlastný

[23] HEIDEMA, Erik. DUDEKOVA, Alena. ORGONIK, Branislav. *Súčasný stav udržateľnej mobility a turizmu v Podunajskom regióne*. [online]. [cit:2019.12.03]. dostupné online z: <http://www.region-bsk.sk/ViewFile.aspx?docid=10049469>

[24] Terrasini. *Vodný mlyn v Dunajskom Klátove, Fotografia*. [online]. [cit:2019.12.03]. dostupné online z: <https://fotky.sme.sk/fotka/139551/vodny-mlyn-v-dunajskom-klatove>

[25] Autor neznámy. *Vodný mlyn Jelka, Fotografia*. [online]. [cit:2019.12.03]. dostupné online z: <http://www.vypadni.sk/sk/vodny-mlyn-jelka>

[26] Autor: Hanka. Foto: vadas.sk. *Relaxačný komplex Vadas Thermal Štúrovo, Fotografia*. [online]. [cit:2019.12.03]. dostupné online z: <https://www.sdetmi.com/podujatia/detail/25694/relaxacny-komplex-vadas-thermal-sturovo/>

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha číslo 1: Kalkulačný list. Zdroj: vlastný

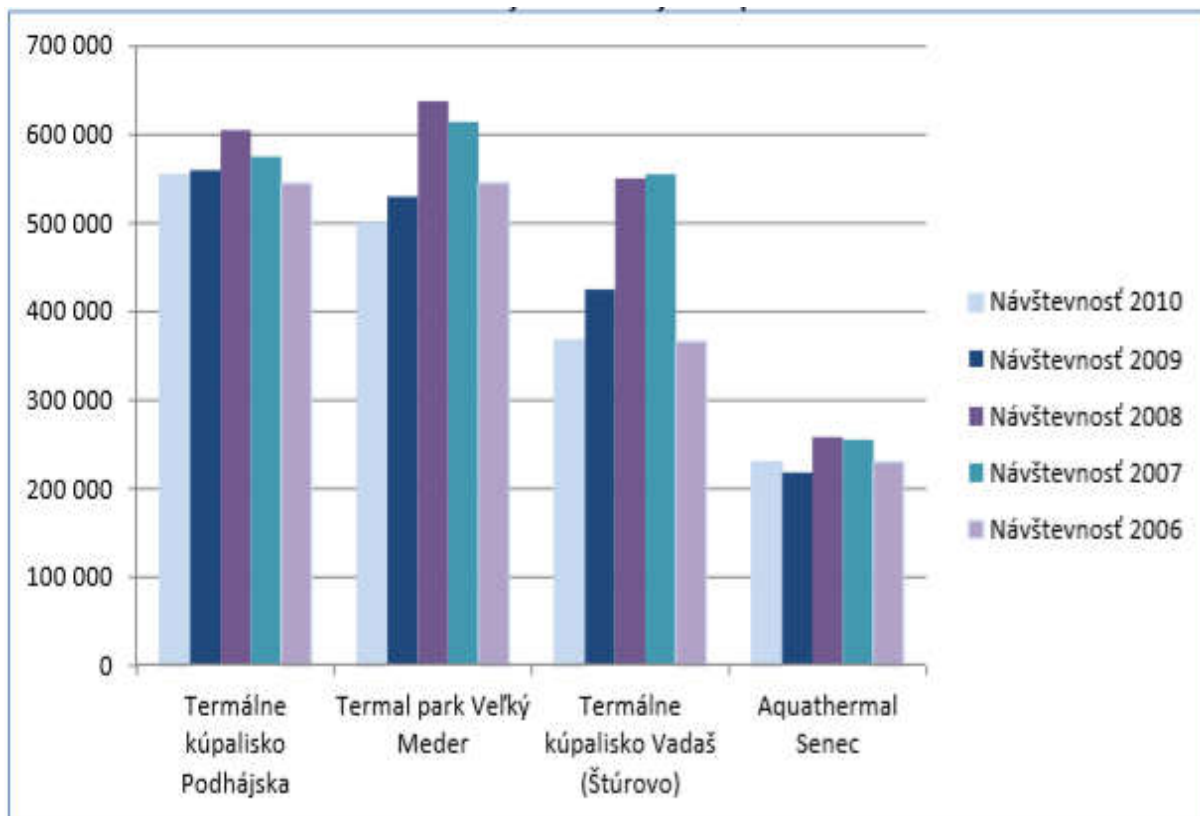
Príloha číslo 2: Graf návštevnosti kúpalísk v oblasti Podunajského regiónu. [23]

Príloha číslo 3: Vodný mlyn v Dunajskom Klátove, Fotografia. [24]

Príloha číslo 4: Vodný mlyn Jelka, Fotografia. [25]

Príloha číslo 5: Termálne kúpalisko Vadaš v Štúrove, Fotografia. [26]

Príloha číslo 2: Graf návštevnosti kúpalísk v Podunajskom regióne. [23]

Príloha číslo 3: Vodný mlyn v Dunajskom Klátove, Fotografia. [24]

Príloha číslo 4: Vodný mlyn Jelka, Fotografia. [25]

Príloha číslo 5: Termálne Kúpalisko Vadaš v Štúrove, Fotografia. [26]

